

Woordelijk Verslag Nijmegen Besluitronde (raadsvergadering) 16 april 2025

Datum	16-04-2025
Tijd	19:30 - 23:00 en 23:30 – 23:35
Locatie	Stadhuis - Raadzaal
Voorzitter	Hubert Bruls
Plv. griffier	Renée Waumans
Aanwezigen	Maarten Bakker, Cees de Beer, Eric Bender , Diede Beumer, Joep Bos-Coenraad, Lusanne Bouwmans, Charlotte Brand, Sanne Buursink - de Graaf, Gerry van Campen, Paul Eigenhuijsen, Jeanette Exel, Adam Galijasevic, Jeannette Geers, Sander van der Goes, Frank de Gram, Wendy Grutters, Michiel van Hoof, Abdulahi Hussen, Léonie Janssen, Mika Kraft, Niek Kraut, Eline Lauret, Quirijn Lokker, Delano van Luik, Maartje Maas, Biljana Markovic, Marjolijn Mijling, Sophie den Ouden, Bart Salemans, Ruud Sewpersad, Marieke Smit, Ayse Terzi, Rosalie Thomassen, Louisa Tumiwa, Michelle van Doorn, Toon van Gent, Erik Verschuren en Yurre Wieken Jean-Paul Broeren, Cilia Daemen, Tobias van Elferen, Cilia Daemen, John Brom, Noël Vergunst

Omnummer 13

1 Opening en mededelingen

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goedenavond, allemaal. Ik open hierbij onze raadsvergadering met een hartelijk woord van welkom aan een ieder. We hebben behoorlijk wat agendapunten en om mee te beginnen, kan ik in ieder geval melden dat mevrouw de Vries-Kraaijeveld afwezig is. Verder zijn we volgens mij aardig compleet. Ja, we zijn compleet. Ik kijk even. Ja, de griffier laat zich vervangen, zoals u kunt zien. Dan gaan we verder met, na die mededeling, met de orde onder agendapunt 2, de agenda vaststelling inclusief de orde van de vergadering. De notulen van 26 maart, die zijn nog niet beschikbaar. Dus agendapunt 4.1 zal om die reden natuurlijk vervallen.

2 Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

En ik heb begrepen dat mevrouw Markovic een orde voorstel wil doen.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Dat klopt, voorzitter. Ik zou graag, even afhankelijk van de uitkomst van het debat over het inwoners beraad, uitstel willen vragen op het document Visie en koers op toekomstige inzameling restafval. Die zal ik dan willen uitstellen, maar even afhankelijk van de uitslag. Ja, dat is best ingewikkeld inderdaad.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dan moet u misschien toch iets meer vertellen waarom dat zou moeten zijn, want ik weet dat hier ook over nagedacht is en ik voel ook enig begrip bij mij opkomen, maar toch moet u even uitleggen waarom dat dan zou moeten zijn. Deze agenda is niet zomaar zo gemaakt.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Nou, wat mij betreft is. Stel dat we een inwoners-beraad gaan doen op het thema afval, dan lijkt het ons in ieder geval niet logisch om dezelfde avond het visiestuk te bespreken. Ik zou dan zeggen: Doe dat op het moment dat het inwoners- beraad over afval is geweest, even met dien verstande dat dat de uitkomst zou zijn van het debat.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Helder. Nou, dan kijk ik even rond of hoe anderen tegenover dit orde voorstel staan. Geen steun. De heer Van Gent, die spreekt namens zichzelf of de hele D66-fractie knikt hij? Dat...

Naam spreker 3: De heer van Gent (Raadslid D66)

Ik had het namens mezelf, maar in dit geval ook namens de fractie.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, kijk eens aan. Nee, maar het helpt als het even in de microfoon worden gezegd. Dus dat geldt voor de heer van Gent, maar ook anderen. Kijk even hier. Mevrouw van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, ik volg de lijn van mevrouw Markovic wel dat het wel heel onlogisch is om een visie en koers te bespreken op iets waar we nog een burgerberaad van zouden, ja onverhoopt hè, dan een burgerberaad erover zouden houden. Dus ik steun wel het orde voorstel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Oké, mevrouw Buursink.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Ja, datzelfde geldt voor ons.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De CDA-fractie.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Wij snappen inderdaad de redenering, maar wij denken dat het elkaar niet hoeft te bijten. Dus wij. Geen steun voor het voorstel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Stadspartij, mevrouw Thomassen.

Naam spreker 7: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Geen steun voor het orde voorstel. Volgens mij kunnen de uitkomsten prima landen in het grondstoffenbeleidsplan en die stellen we vanavond niet vast.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Oké. D66 hebben we al gehoord. GroenLinks -fractie, de heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)

Ja, geen steun voor het orde voorstel om wat er eerder redenen is gezegd.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Oké. De SP-fractie heeft voorgesteld. De PvdA-fractie, mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Geen steun voor het orde voorstel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

En dan de Partij voor de Dieren, de heer De Gram.

Naam spreker 10: De heer de Gram (Raadslid PvdD)

Ook geen steun voor het orde voorstel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, dan is het duidelijk. Dan hoeven we er ook niet over te stemmen. Dan is de orde voorstel besproken en verworpen en blijft de agendering zoals die is. Ja? Dan. Nou ja, het raadsvoorstel Thema's inwonersberaad komt dus allereerst en daarna dus het raadsvoorstel Visie en koers toekomstige inzameling restafval. En ik heb begrepen dat er met betrekking tot het raadsvoorstel Meerjarenperspectief Grondexploitatie 2025 iets besproken moet worden wat onder geheimhouding moet plaatsvinden. Dus ik zal u straks ook voorstellen om dat in beslotenheid te gaan doen met het voorstel om dat ook vanwege de rust en de vergadering dan als laatste debatstuk te behandelen, omdat we anders allemaal eruit moeten, alle mensen binnen en daarna met de andere agendapunten voorgaan. Dus daarom willen we aan het eind van de, zou mijn voorstel, aan het eind van de vergadering dit agendapunt te behandelen. Kan ik uw goedkeuring dragen? Mevrouw Brand.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, meneer de voorzitter, ik moest even denken. Ja, zeker. Ik zou u willen vragen om enige coulance en dan vragen, omdat we zoveel debatstukken hebben, om dan de spreektijd voor dat stuk en dan zal ik u beloven met hand op het hart dat dat heel kort zal zijn in dat besloten ronde te houden. Maar ik zou u willen vragen of u dan van de spreektijd wil afzien voor die besloten ronde?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

We zullen dat tegen die tijd zien. Maar ik wil er wel coulant om gaan. Ja, als mensen gaan vragen om coulance, heb ik altijd een innerlijke neiging om dat niet te doen. Eerlijk gezegd. Maar ik begrijp wat u bedoelt. Het is uiteraard aan uzelf hè, want als het agendapunt. Het stond al als debat ook hier op de agenda. Dan kost het ook tijd, hè? Dus in principe zit het al in de tijd. Dus. Maar ik zal er zo naar kijken. Komt goed. Meneer Bakker ziet dat anders? Geen coulance?

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Nou, ik hoor u een heel duidelijke slag om arm houden en voor ons is dat wel relevant voor het wel of niet steunen van het orde voorstel. Dus ik zou die graag gewoon nu vastleggen dat hij buiten de spreektijd valt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Maar ik kan me voorstellen dat iedereen een hele kort statement aflegt, maar dat is het dan ook. Dat is het dan ook. Meer ga ik er niet over zeggen, want dan wordt het al heel erg lastig in de openbaarheid. Dus. Goed. Ja. Dus eens met dat orde voorstel, proef ik en wordt er gewerkt aan spreektijd. Maar dat maakt u al op uit de bijdrage die we net hebben gehoord. De volgende punten zijn niet in gespreksrondes behandeld en voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen. Het gaat dus over 4.2 tot en met 4.6. Kunt u daar ook mee instemmen? Ja, dat is geval. Brengt me bij agendapunt 3, Besluitvorming behandeladviezen van de gespreksrondes van twee april en negen april jongstleden. Het raadsvoorstel Meerjarenperspectief Grondexploitaties. Dat komt straks dus in beslotenheid als debat zich terug. Het raadsvoorstel Thema's inwoners- beraad, ook een debatstuk. Het raadsvoorstel Visie koers toekomstige eenzame restafval, debatstuk vanavond. Het raadsvoorstel Contouren publiek integraal warmtebedrijf, ook als debatstuk. Zo ook het raadsvoorstel Rekenkameronderzoek Informatievoorziening en dienstverlening. De voortgangs- brief taalstelling. Programma Taalstelling staat hier. Ja. Programma Werk en Inkomen, ook als debatstuk. En de startnotitie OV-visie komt ook als debatstuk vanavond terug. Ja?

4 HAMERSTUKKEN

De hamerstukken onder 4. Voor de punten 4.2 tot en met 4.6 is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ook ingestemd met de voorstellen. En dat brengt ons bij het agendapunt 5, de benoemingen. Dat betreft vanavond één fractie voor. Namens de fractie van GroenLinks, Sverre Eggenhuijsen is de kandidaat. Maar het is allereerst uiteraard aan de commissie geloofsbrieven. Mevrouw Beumer heeft het woord.

Naam spreker 13: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)

Ja. Vandaag, op 16 april, ligt een voorstel voor om Sverre Eigenhuijsen toe te laten als lid, niet zijnde raadslid, van de gemeenteraad van Nijmegen. De commissie voor de geloofsbrieven heeft onderzocht of de geloofsbrieven en de andere door de Kieswet verplicht gestelde stukken die zij hebben aangeleverd, in orde zijn. Wij kunnen aan de Raad rapporteren dat zij bovengenoemde documenten heeft onderzocht en in orde bevonden en gebleken is dat de benoemde aan de alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen en daarom adviseren wij tot toelating als fractie volger van de Raad van de gemeente Nijmegen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, dank u wel. Wil er iemand stemming over het voorstel? Ik neem aan van niet, hè? Neen. Nou, dan is het voorstel aangenomen en kunnen we, Sverre Eigenhuijsen feliciteren.

6 Vragen van raadsleden aan het college

Onder punt 6 zijn er vragen aangekondigd en daarom. GroenLinks fractie gaat even in grote getale daar daarheen. Ja, en voor het agendapunt, de vragen, zou ik de plaats van de voorzitter even willen vragen het stokje, de hamer over te nemen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed. Dan gaan we verder met de vragen van raadsleden aan het college en dan geef ik graag het woord aan de heer Kraut, die vragen heeft gesteld.

Naam spreker 14: De heer Kraut (Raadslid VVD)

Voorzitter, dank u wel. Afgelopen zaterdag werd onze binnenstad opgeschrikt door een doelgerichte actie van leden van Extinction Rebellion, waarbij in de Zara winkel op de Broerstraat boterzuur werd verspreid. Deze stof veroorzaakt intense stank, maar is bovendien schadelijk voor de gezondheid. En dat bleek ook nu meerdere mensen last kregen van hoofdpijn en misselijkheid. Het feit dat mensen gewoon tijdens het winkelen en het werken worden blootgesteld aan een chemisch goedje dat opzettelijk wordt ingezet om paniek en schade te veroorzaken, is ronduit onacceptabel.

De Nijmeegse VVD heeft waardering voor de snelle inzet van de politie, handhavers en de burgemeester rondom het incident, zowel voorafgaand aan de actie door deze te verbieden als tijdens de aanval zelf. Dat deze activisten desondanks deze gif aanslag hebben gepleegd, maakt duidelijk dat de dreiging niet alleen voortduurt, maar ook escaleert. In de ogen van de Nijmeegse VVD is duidelijk sprake van radicalisering. Want waar eerdere acties van XR zich nog leken te beperken tot verstoringen van de openbare orde, zoals het blokkeren van wegen, zijn we nu aanbeland bij een directe aanval op de gezondheid van mensen. Deze ontwikkeling maakt de keuze van het Openbaar Ministerie om eerdere ogenschijnlijk onschuldige acties van XR niet te vervolgen, des te pijnlijker.

Het vrijblijvend mogen verstoren van de openbare orde zonder consequenties, werkt onvoldoende afschrikwekkend en geeft XR kennelijk het vertrouwen dat ze met dit soort acties weg kunnen komen. Dit werkt averechts en leidt tot verdere radicalisering. We vinden het noodzakelijk dat het college een duidelijk signaal afgeeft om verdere radicalisering te voorkomen en de bezoekers en winkelmedewerkers in Nijmegen te beschermen. De Nijmeegse VVD heeft om die reden de volgende vragen. Eén. Op welke wijze probeert het college grip te krijgen op radicaliserende groepen zoals XR? Is er een actief radicaliseringsbeleid? En zo ja, zijn de leden van XR hier onderdeel van? In welke mate staat het college in contact met de landelijke overheid, veiligheidsdiensten, het OM, andere gemeenten en overige partners om samen grip te krijgen op de radicalisering van XR? Twee. De actie van de XR was vooraf aangekondigd, al dan niet onder de valse voorwendselen van een misplaatste één aprilgrap. Kan het college aangeven waarom er niet voor is gekozen extra veiligheidsmaatregelen te nemen, zoals bijvoorbeeld op grond van artikel 174b van de Gemeentewet? Kan het college aangeven of zij voldoende instrumenten van de Nijmeegse gemeenteraad heeft gekregen om in te grijpen in een situatie als deze gifaanval, nu de meerderheid van de Raad het niet toestaat veiligheidsrisico gebieden aan te wijzen? Drie. Is het college bij monde van de burgemeester bereid om in de veiligheidsdriehoek duidelijk stelling te nemen voor een stevigere aanpak van de leden van XR, om daarmee verdere radicalisering te voorkomen? Bijvoorbeeld door te pleiten XR als criminele organisatie te betitelen en te verbieden en daarnaast door te pleiten voor het vervolgen van individuen die betrokken waren bij deze gifaanval? Ik dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik dank u wel. En dan gaan we voor de beantwoording van de vragen naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Dank voor de vragen. Het is inderdaad wel een actie die de grenzen nog wat nader heeft verlegd. Daar heb ik me ook publiekelijk duidelijk over uitgelaten, maar dat wil niet zeggen dat we hier spreken over een radicale groep. Daarvoor hebben we landelijk een kader en ook bij NCTV en AIVD wordt de Extinction Rebellion niet tot een radicaliserende groep genoemd, los van het feit dat je het woord radicaliseren op veel manieren kunt interpreteren. En het is ook niet zo heel erg relevant. Waar het om gaat, is dat als mensen op een bepaalde manier, al of niet aangekondigd, al of niet hun woorden in of ombuigend en weet ik wat ze allemaal doen, aankomt demonstreren, dan worden ze op die manier behandeld. Nou, dat hebben we hier ook gedeeld. Hou in de gaten dat ze de demonstratie bij in ieder geval minstens 29 gemeenten hebben gemeld.

En het is natuurlijk ook een organisatie die meerdere gezegd heeft. We hebben demonstraties van XR waar eigenlijk nauwelijks wat gebeurt. Elke maandag is het bal bij mij onder het raam bij het stadhuis en dat wordt keurig aangekondigd. En er zijn ook demonstraties als deze, waar men echte afspraken niet hanteert. En dat is heel erg en zeker als je de gevolgen ziet, want er hebben inderdaad behoorlijk wat mensen last van gehad. Dat ten aanzien van vraag één, mevrouw de voorzitter. Vraag twee. Ja, extra veiligheidsmaatregelen zijn genomen. We zijn niet ingetrapt zoals de regionale pers om als in een één aprilgrap, want die moet je dan ook op één april uithalen. En dat was ons allang duidelijk, dat er alleen een terugtrekkende beweging was, omdat schijnbaar ergens anders in het land een journalist al had verklapt dat het zou gaan plaatsvinden. Het roept trouwens ook wel morele vraagstukken op wat je journalist doet als je weet dat dit soort acties plaatsvinden. Maar dat is een ander debat in onze samenleving. En we hebben ons op voorbereid. Daarom zijn er ook drie mensen opgepakt en daarom is de actie ook heel snel ontbonden. Andere bevoegdheden, maatregelen hadden dat niet kunnen voorkomen, tenzij je bereid was geweest om dan de hele stad te gaan afzetten, winkels bij voorbaat te gaan sluiten. Dat leek me echt veel te ver gaan, want dan ga je de paniek eerder groter maken dan dat je iets helpt. En ik ben heel erg tevreden over het optreden wat geweest door winkelpersoneel, vond ik overigens, samen met onze orde handhavers. En is het college bij monde van de burgemeester bereid om duidelijk stelling te nemen? Nou, dat heb ik vooraf al gedaan.

Daar zijn ook goede afspraken over gemaakt met het Openbaar Ministerie. Die gaan, zoals u weet, over de vervolging van mensen, waar en in welke situatie dan ook. Maar wij hebben wel duidelijk afgesproken dat als er mensen zouden worden betrappt die toch boterzuur of iets wat erop lijkt zouden gebruiken, dan zouden ze ook aangehouden worden. En nu is het aan het OM om te beoordelen of dat voldoende is om een procedure in gang te zetten. En ik ben daar in ieder geval wel blij mee dat dat ook zo is.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed. Dan kijk ik even in eerste instantie naar de heer Kraut of hij aanvullende vragen heeft voor het college. Dat is het geval. Gaat uw gang.

Naam spreker 14: De heer Kraut (Raadslid VVD)

Ja, voorzitter, dank u wel. En ook aan de burgemeester, dank voor de antwoorden. Ik moet eerlijk zeggen dat ik een beetje schrik dat het doelbewust gif gebruiken en de gezondheid van de ander in gevaar brengen niet radicaliserend zou zijn. Maar goed, daar kunnen we kennelijk van mening verschillen. Waar we niet over van mening verschillen is inderdaad de goede inzet van de politie en de medewerkers op één april, of niet op één april, afgelopen zaterdag en er niet ingetrapt zijn dat het een één aprilgrap was. Heb ik toch nog één vraag, nu ik dit gehoord hebben. Vooraf heeft de burgemeester gesproken met het Openbaar Ministerie, aangegeven en dat aangehouden. Dat is heel erg mooi. Nu heeft het plaatsgevonden. De mensen zijn aangehouden. De keuze ligt, zoals ik ook weet. Ik heb strafrecht gestudeerd bij het Openbaar Ministerie om de keuze te nemen. Neemt niet weg dat u de vrijheid heeft om in de driehoek wel een pleidooi te houden dat u in het kader van de openbare orde, van mening bent dat in dit geval vervolging wel op zijn plaats is. Bent u bereid dat pleidooi in de driehoek te houden?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Helder. Ik kijk even of er nog aanvullende vragen zijn van de Raad. Dat is het geval. De heer Wieken.

Naam spreker 15: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank, voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording. Het was goed gezegd, volgens mij. Even los van deze specifieke actie, want daar is denk ik wel te correct opgetreden, wil ik wel graag van het college horen hoe het college in het huidige politieke klimaat wil waarborgen dat inwoners van Nijmegen wel de vrijheid blijven voelen om op te komen voor hun idealen zonder dat zij vooraf gecriminaliseerd worden?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dan ga ik naar de heer Kraft.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Dank u wel, voorzitter. Landelijk zien we ook dat er steeds meer repressief wordt opgetreden tegen vreedzame demonstraties, ook dat activisten soms thuis worden opgezocht. En in deze vragen van de VVD wordt nu ook gevraagd naar anti-radicaliseringsbeleid tegen leden van XR. Kan ik opmerken dat in Nijmegen niet individuen worden opgezocht omdat zij deelnemen aan vreedzame acties?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

En dan zag ik nog mevrouw Lauret voor een aanvullende vraag.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ja, klopt, dank u wel. Heel fijn wat de SP en de PvdA al vroegen. Twee vragen voor het college. Je kunt van alles vinden van boterzuur en het gebruik daarvan. Maar is het college het eens met de constatering dat boterzuur geen gif is? Ik kan desgewenst de veiligheids informatiebladen aan het college overhandigen. En is het college dus met ons eens dat de titel van de vraagstelling door de VVD-desinformatie bevat? Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan kijk ik naar mijn rechterzijde waar nog steeds burgemeester Bruls antwoord zal geven op de aanvullende vragen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, mevrouw Lauret, gelijk teleurstellen. Daar heeft college geen opvatting over. Iedereen kiest zijn woorden. Ik heb de woorden gekozen en dat heeft u goed kunnen horen die ik heb gekozen. Daar zat criminaliseren niet in en gif. We hebben er hele brede woorden voor gekozen. Overigens, daar wordt ook wel volop. Soms word je een beetje kenner tegen wil en dank voor alle dossiers. Er wordt wel wisselend gedacht, zelfs in wetenschappelijke kringen valt mij op, over de effecten ervan, maar dat terzijde. Het pleidooi in de driehoek. U wilt niet weten, meneer Kraut, wat voor pleidooi ik ga houden. Ik ga het nu lekker niet verklappen, want dat vind ik dan echt iets aan de driehoek. Nee, er worden natuurlijk op tal van punten, op tal van acties, tal van onderzoeken worden zaken gewisseld en u kunt erop vertrouwen dat ik, zeker als dit soort acties worden aangekondigd, erop zal aandringen dat we daar heel scherp op moeten reageren.

Dat hoeft ik niet elke driehoek te gaan herhalen, hoor. Daar zitten we goed op een lijn in de plaatselijke driehoek. En de heer Wieken vraagt naar het vooraf criminaliseren. Nou ja, goed. Dat. Hij heeft er dus onder andere te maken met hoe je het aankondigt. Ik vind wel dat je scherp en duidelijk moet benoemen als iets niet deugt, alleen maar als je gaat zeggen, namelijk wat ik ook heb gelezen, van ja, we moeten het niet over de actie hebben, maar over doel. Dan zeg je ook iets wat de foute kant op gaat, want dan ga je dus goed praten. Nee, dat heeft u niet gezegd. Maar ik zei het in zijn algemeenheid, dus het is sowieso zaak om goed op te letten en ik probeer bij dit soort demonstraties, althans ze worden aangekondigd als demonstratie, het ook gewoon netjes te spelen en de één zal

dat te scherp vinden, de ander juist niet scherp genoeg. Het niet opzoeken van individuen. Ja, dat kan ik u niet garanderen, meneer Kraft. Want kijk, er kunnen situaties zijn als er al aanwijzingen zijn, bijvoorbeeld voor crimineel gedrag.

Ja, eerlijk gezegd, hoop ik dan dat de politie al vast wat voorwerk gaat doen en niet gaat afwachten tot het uit de hand loopt. Maar in zijn algemeenheid is het niet de lijn. Wij doen trouwens wel, dat was ik nog een verzuim op de eerste vraag aan te geven. Wat wij doen. We hebben niet zozeer groepen in beeld als je het over radicalisering hebt. Nogmaals, XR valt daar dus niet onder, maar we hebben juist wel individuen op het oog als je het hebt over radicaliseringsaanpak. We hebben juist een hele individueel gerichte aanpak. Maar dat is natuurlijk iets anders dan dat je bij mensen op bezoek gaat. Maar er wordt natuurlijk wel informatie verzameld binnen de grenzen van de wet. Dat is wat er gebeurt en gelukkig kunnen we daardoor dit soort acties ook nog tot een minimum beperken. Er wordt dan heel veel voorkomen, ook in Nijmegen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, hiermee zijn we aan het einde gekomen de vragen van raadsleden aan het college en gaan we door met het volgende agendapunt. Dan blijf ik gewoon hier zitten en u ook in deze samenstelling.

7 DEBATSTUKKEN

We zijn bij agendapunt 7.2, het raadsvoorstel Thema's inwonersberaad. En dan komt ook nog wethouder Broeren hier aan mijn rechterkant zitten. En wie kan ik hiervoor als eerste het woord geven? Sorry. Mevrouw Van Doorn van ODV.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Dank u wel, voorzitter. Even testen of u het nu wel wist. Ja. Ja, een inwonersberaad. Allereerst moet me van het hart en ik denk dat ik daar geen nieuws mee verkondig van mensen, dat het wel een heel erg rommelig dossier is geworden. Maar goed, uiteindelijk hebben we dan drie thema's voorgelegd gekregen, waarvan ik zelf vind dat geen van de thema's echt geschikt zijn om op dit moment, dit jaar nog een inwonersberaad over te houden. Twee thema's, de woonzorgvisie en de warmtevisie, die die beleidsstukken hebben we net vastgesteld en het ideale moment om daar een inwonersberaad om te houden, zou zijn juist in aanloop van de vaststelling ervan. Dus het is eigenlijk een beetje mosterd na de maaltijd. Of we moeten hem over twee of drie jaar houden op dit thema.

Dan zou het natuurlijk wel kunnen. En dan hebben we nog dat afval thema. Maar goed, daar lopen nu ook al een aantal andere beleids- kwesties die wij op dit moment behandelen op de agenda. Dus dat is ook wel heel ongelukkig om dat op deze manier dan voor te stellen. En als het nou gratis was, dan zou ik zeggen, ach ja. Maar het kost wel drie ton en in aanloop van een naar een ravijn jaar en het feit dat we eigenlijk ook zonder een ravijn jaar wel heel erg zuinig moeten zijn met belastinggeld uit te geven, want dat is het. Het is geen publiek geld. Het is belastinggeld, vind ik, dat eigenlijk zo niet proportioneel dat dat ik voorstel om het dit jaar geen inwonersberaad te houden, die drie thema's te laten vallen en we volgend jaar te gaan kijken, waarschijnlijk wordt het dan na de verkiezingen, zodat de rust is een beetje is weergekeerd. Of we dan een goed thema kunnen vinden die niet interfereert met andere beleidsdossiers, met al lopende stukken waar die op de raadsagenda staan en waarvan we werkelijk denken dat we nieuwe informatie op houden. En dat amendement, dat dien ik daarvoor in en dat heb ik meegegeven, want zo zijn de feiten. Het is een duur beraad, maar het levert geen zak op. Van harte aanbevolen. Maar mocht het nou niet worden aangenomen en de Raad besluit in al uw onwijsheid om toch een inwonersberaad te houden over afval, dan moeten we dat wel breed doen. En dan moet de vraagstelling die in het raadsvoorstel staat, die moet dan ook wel breed gezien worden.

Dus dat we niet alleen de vraag voor gaan leggen: Hoe wilt u uw restafvalzak aanbieden? Maar dat we naar gaan kijken. Wat vindt u eigenlijk? Hoe wilt u nou eigenlijk het al uw huishoudelijke afval soorten aanbieden? Hoe vindt u? Op welk moment moet er gescheiden worden? Moet dat al bij het huishouden zelf? Moet dat nascheiding zijn? En de wijze van inzamelen. Dus echt gewoon breed kijken, open, eerlijk. Laten mensen gewoon vertellen hoe zij tegen huishoudelijk afval en de verwerking daarvan aankijken. En daar dan verder uit kijken van wat kunnen wij daar dan nog mee doen? En het kan zijn dat daar ook nog een voorstel wordt ingediend vandaag en daar laat ik het nu even bij.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed. Dan zag ik meneer Kraft.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. De PvdA is groot fan van het van het inzetten van burgerberaad. Het is een mooie democratische vernieuwing om inwoners de kans te geven om met ideeën te komen, met oplossingen te komen voor dingen die ons allemaal raken. En. Maar om een goed inwonersberaad te organiseren zijn wel een aantal randvoorwaarden verbonden. Het moet een ambitieuze vraag zijn, open vragen waar ook echt inwoners over kunnen meepraten. Maar er moeten ook hele duidelijke kaders zijn. Want als de inwoners mee mogen praten, moeten ze ook weten, waar kunnen we het wel over hebben en waar kunnen we het niet over hebben. En niet dat uiteindelijk de inwoners thuiskomen en te horen krijgen van ja, die ideeën die u had, dat past dan weer net niet. En daarom vindt de PvdA het voorgestelde inwonersberaad van het college over afval en circulariteit, nu geen goed idee. Want er wordt nu en ook deze avond, als het goed is, een voorstel behandeld over nieuw afvalbeleid. Er komt een grondstoffenbeleid en ook heel veel inwoners wachten nu al heel lang op acties op dit thema en wij zien dat dat gewoon nu niet het juiste moment is. Al eerder was er een motie aangenomen om woonzorg als eerste onderwerp in te zetten als thema van inwonersberaad en wij zouden eigenlijk willen voorstellen om dat nu te doen. En daarom kondigen we graag de motie, dien ik graag de motie in: Woonzorg als eerste inwoners-beraad. Maar verder willen we ook graag van het college horen bij dit voorstel en misschien ook voorstellen die later worden gedaan, hoe dat het lopende traject over nieuw te vormen afvalbeleid vormt. Ik denk dat we daar heel duidelijk over moeten zijn deze avond. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En waar u zei motie, bedoelde u amendement? Even voor de volledigheid.

Zag ik mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het inwonersberaad is voor D66 een heel belangrijk instrument. Het is een manier om mensen te betrekken bij de besluitvorming en het beleid van onze stad. En het college stelt nu voor om het inwonersberaad over afval te laten gaan. En juist afval lijkt ons een uitermate geschikt onderwerp om inwoners ook mee te laten denken. Want mensen veroorzaken de afvalproblematiek zelf, zijn zelf dus ook de sleutel tot de oplossing. En wel misschien het belangrijkste: Ze hebben er zelf dagelijks last van. Maar daarbij hebben we wel een grote zorg, want Nijmegenaren wachten al heel erg lang op afvalbeleid. We hebben de afgelopen jaren onderzoek gedaan, scenario's doorgerekend, onze inwoners en stadspanels bevroegd.

Maar de zakken slingeren nog steeds op straat en we moeten hiermee dus aan de slag. We hopen dan ook dat we bij het volgende onderwerp vanavond daar een start mee kunnen maken. Maar wat ons betreft kan dat dus niet uitgesteld worden en kunnen we niet dezelfde vraag aan onze inwoners gaan voorleggen. Gelukkig heeft juist een

complex onderwerp als afval meerdere aspecten en dat zorgt er ook voor dat er meerdere vragen aan inwoners gesteld kunnen worden, bijvoorbeeld over de vervuiling van onze stad. In 2024 gaven onze inwoners nog aan dat de leefbaarheid in de wijken achteruit is gegaan door de rotzooi. En in de burgerpeiling van 2023 werd 'rommel in de leefomgeving' nog als nummer één ergernis van onze inwoners benoemd. En dit moet anders. Wij dienen daarom samen met de Stadspartij het amendement 'Duidelijkheid over de koers en inwonersberaad afval' in, waarmee we onze inwoners willen laten meedenken over het voorkomen van vervuiling van onze stad. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat u een vraag heeft van mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja. U. D66 stelt hier eigenlijk samen met de Stadspartij een vierde thema voor in het. Dat is een beetje, het afval rekken we dan op, maar het is eigenlijk een vierde thema. We hebben het helemaal niet nog kunnen hebben, in al die maanden dat we het over dit onderwerp hebben van het inwonersberaad, hebben we de drie thema's door hebben gesproken in onder andere een kamerronde. Waarom komt u daar nu pas mee?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Nou, voorzitter, ik zie dat echt anders. Dit gaat over afval. Afval in onze leefomgeving. Net als mevrouw Van Doorn mogelijk een ander onderwerp indient of een breder onderwerp indient over afval, doen wij dat ook.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Van Doorn, aanvullende vraag.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, dank u. Ik. Correctie. Ik dien helemaal geen ander onderwerp in. Ik zeg alleen: Laten we deze onderwerpen schrappen en volgend jaar kijken naar, gezamenlijk hè, op een wel een nette manier met zijn allen en niet een uur voor de raadsvergadering nog met een nieuw idee komen waar we het nog helemaal niet over hebben kunnen hebben met zijn allen. Waar We misschien wel enthousiast voor waren geweest en we samen hadden kunnen optrekken om een scherpe vraagstelling te hebben voor het inwoners beraad, maar op deze manier geconfronteerd te worden met een nieuw thema. Zo <gaat>dat niet en ik vind dat echt een hele kwalijke zaak dat het op deze manier dan weer eens een keertje vanuit de coalitie bankjes moet worden aangevlogen. De vraag die ik eraan wil koppelen. Kunt u beloven, vanuit D66, dat dit ook wel de laatste keer was?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Nou, voorzitter, in de gespreksronde heb ik al aangekondigd dat dit wat ons betreft een geschikt onderwerp zou zijn. Dat wat ons betreft over zwerfafval of over afval in onze omgeving zou moeten gaan. Wat ons betreft is dit

een uitermate geschikt onderwerp, omdat onze inwoners er last van hebben en graag bij willen dragen aan een manier om het op te lossen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat u nog een vraag heeft van de heer Kraft.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Dank. Hoe staat deze vraagstelling los van de koers inzameling toekomstige inzameling restafval?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Dit onderwerp gaat wat ons betreft niet over het inzamelen van restafval, maar over het reinigingsbeleid wat expliciet los is gekoppeld van dit stuk.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Meneer Kraft, een aanvullende vraag.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

En wat nou als een inwoner met het idee komt om de oplossing te zoeken in het ophalen van restafval? Kunt u dat dan overnemen?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

U schetste zelf zojuist zo mooi dat we heel duidelijk de kaders moeten stellen waarover het wel en niet kan gaan richting inwoners. Dus dat lijkt me in deze ook de oplossing.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Van Doorn, u heeft nog één aanvullende vraag voor mevrouw Janssen? Gaat uw gang.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, en de vraag van de heer Kraft triggert mij. Of in ieder geval, het antwoord van D66 daarop. Want op mijn interruptie zegt D66: Nee, het is geen vierde thema, het is gewoon het afval thema, maar dan niet net iets anders verwoord of net iets, de scope net iets anders verlegd. En op de vraag van de heer Kraft zegt ze, zegt D66: Ja, maar het is een heel ander thema. Het gaat helemaal niet over restafval zoals het aanvankelijk thema was. Het is van tweeën één. Welke is het? Mevrouw Janssen. Binnen afval zijn er meerdere thema's te benoemen, bijvoorbeeld het reinigings- beleid en het inzamelen van huishoudelijk afval. Wij kiezen voor het reinigingsbeleid, maar nog steeds valt dit onder afval.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan kijk ik of er nog mensen zijn voor een eerste termijn. Mevrouw Buursink - de Graaf.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Ja, dank u wel, voorzitter. In de stad gaat het hier vaak over drie thema's, in ieder geval in de gesprekken die ik heb, over bereikbaarheid, tekort aan parkeerplaatsen en over de troep op de stoep. En over dat laatste willen we nu met elkaar een inwoners beraad. Ook ik ervaar dat als een rommelig proces tot nu toe, waarin ik het zelf niet altijd makkelijk te volgen vindt. En ik denk dat dat voor de burger ook niet heel makkelijk te volgen is. Maar Nijmegen is wel smeriger dan andere steden en dus is dit een belangrijk thema wat ons bezighoudt. Er zijn plekken in de stad waar ik me voor schaam. Als ik daar rondloop, denk ik: Is dit mijn stad? Soms, denk ik, dit lijkt wel, lijkt het zelfs wel een beetje op Napels. In onze fractie mail en dat zal bij jullie ook gebeuren, komen regelmatig filmpjes binnen van bergen afval, waggelende ratten en dat dat willen we allemaal niet. Inwonersberaden, ook ik ben er geen groot fan van en dat geldt voor mijn fractie ook.

Maar als je het dan doet, doe het over een onderwerp wat echt belangrijk is voor inwoners en dat is, volgens mij, het afvalbeleid zeker. Daarvoor geldt overigens wel dat hetzelfde stukje wat we al eerder voor voorbij hebben zien komen: Als je het al doet, doe het dan ook goed. En zorg dan ook dat er een brede vraag ligt waar mensen ook echt over mee kunnen denken. En dat is ook de reden dat wij samen met ODV het amendement 'Voorkom afvallen' gaan indienen. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En dan kijk ik naar mevrouw Lauret van de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, in het coalitieakkoord lezen wij drie jaar geleden een ongelooflijk goed plan. Er komt een inwonersberaad over het klimaat. Een goed plan, omdat de urgentie om iets tegen klimaatverandering te doen groot is en elke dag groter. Maar dit raadsvoorstel wijkt daarvan af en stelt voor een inwoners- beraad te houden over afval en circulariteit. Ook mooie onderwerpen, ware het niet dat allerlei voorstellen met betrekking tot de afvalproblematiek en grondstoffenbeleid dan moeten worden uitgesteld. En dat vinden wij een slecht idee. Het meest verbazingwekkend is de stelling dat allerlei zaken rondom klimaat al geregeld zijn in de pas vastgestelde regionale energiestrategie, de lokale energiestrategie en de warmtevisie. We kunnen inderdaad omschakelen naar hernieuwbare energie, maar dat is slechts één oplossing in de strijd tegen klimaatverandering. We kunnen veel meer doen. Denk aan minder en minder consumptie, duurzamere consumptie, sterkere vergroening of bijvoorbeeld inzetten op deelvervoer.

We zijn als stad natuurlijk al heel goed bezig. Dat is ook zo. Maar het is ook goed inwoners te betrekken bij het aandragen van oplossingen, ook om voldoende draagvlak te creëren. Anders is het een gemiste kans. Een inwoners beraad kan onverwachte invalshoeken creëren, maatwerkoplossingen voor onze stad aandragen en draagvlak creëren. In Rotterdam en Gelderland zijn al succesvolle klimaat beraden gehouden die we als inspiratie zouden kunnen gebruiken, waardoor we snel van start kunnen gaan. Wij roepen de Raad op te kiezen voor een inwoners beraad over klimaat zoals het in het coalitieakkoord stond, maar dan volgend jaar. En daarom dienen wij de motie 'Het juiste klimaat' voor het inwoners beraad in en we hopen echt dat iedereen dit serieus wil overwegen in het belang van toekomstige generaties mensen en dieren. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En dan kijk ik wie er nog behoefte had aan eerste termijn en dat is mevrouw Thomassen van de Stadspartij.

Naam spreker 7: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zei het in het voor debat ook al. De wijsheid ligt op straat. Het klinkt als een prachtige campagneslogan, maar het is vooral ook heel erg waar. Want ik denk dat onze inwoners soms prachtige ideeën hebben, die wij hier binnen dit huis nog wel eens over het hoofd willen zien. Dus het inwoners beraad is een heel goed instrument om naar die meningen te vragen. En wat is dan een beter onderwerp dan ergernis nummer één, blijkt uit de Stads-en wijkmonitor, dat is de troep op straat. Dus afval vonden wij een hele logische keuze om daar het inwoners beraad op te richten. We denken dat iedere Nijmegenaar daar een mening over heeft, ook een bijdrage in kan leveren en dat het een vraagstuk is wat ons allemaal ergert en waar we allemaal zoveel mogelijk oplossingen voor willen aandragen. Dus we vonden het voorstel van het college eigenlijk al prima om het over afval te gaan, maar we hebben ook gehoord in de gespreksronde dat er veel misverstand ontstaat of gedoe ontstaat over hoe we dan het doorlopen participatietraject moeten beschouwen, wat we recent hebben doorlopen om te komen tot een tot het restafval beleid.

Dus daarom hebben wij ook nagedacht over, ja, wat zou dan een ander thema kunnen zijn? En dan kom ik alweer op die ergernis nummer één. Dat is de troep op straat. En het mooie is dat we aan de vooravond staan van het maken van het reinigingsbeleid. Wij als Stadspartij hebben vaker aandacht gevraagd, bijvoorbeeld voor afval hotspots. En daarin heeft het college al laten weten. Nou, dat zou goed zijn om dat los te knippen van het afvalstoffen beleidsplan. We gaan een apart reinigingsbeleid maken. We zitten helemaal aan het begin van de beleidscyclus. Dit is een prachtig moment om juist onze inwoners daarop te bevragen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Mevrouw Mijling voor uw termijn of wilt u een vraag stellen? Nee. Nee, voor uw termijn. Gaat uw gang.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Dank u wel, voorzitter. Ja, we gaan het vanavond ook nog hebben over het referendum. En waar het referendum een super slecht idee is, dat is een inwoners-beraad juist niet. Dat is hartstikke goed, want daar kunnen inwoners wel degelijk echt meepraten over het onderwerp wat voorligt, krijgen zij ook informatie, worden ze goed geïnformeerd en bij referendum hebben ze enkel de keuze ja of nee en kunnen ze vaak niet overzien wat de complicaties aan het einde van de beslissing is. Het CDA is groot voorstander van een inwoners beraad en heeft daar ook al meerdere keren voor gepleit en ook in het verkiezingsprogramma iedere keer aandacht aan geschonken.

Dat het over afval gaat, dat is denk ik een heel goed idee. Daar waren wij voor, omdat het zou. In eerste instantie was het idee om het warmtenet te bespreken. Nou, dat warmtenet, dat levert de Raad al heel veel kopzorgen op en heel veel onduidelijkheid. En uiteindelijk hebben we daar, nou ja, hebben we dat gelukkig van tafel af kunnen krijgen, want ik denk niet dat de inwoners daar, nou ja, iets in echt goed in bij kunnen dragen. Daarvoor hebben ze tenslotte ook gemeenteraad en dat is voor ons al lastig genoeg. Als we kijken naar het inwoners beraad, hebben we nog wel wat vragen over de selectiecriteria. Er werd niet heel veel over gezegd in het stuk. We zouden wel graag willen weten of er bijvoorbeeld aan de stadsdelen van Nijmegen, waar bijvoorbeeld meer afval inderdaad op straat ligt en dergelijke, of daar dan ook de meer adressen zullen worden geselecteerd? Of daar rekening mee gehouden wordt? En ook om te kijken. In het stadspanel bijvoorbeeld zitten, wat ik weet, met name hoogopgeleide mensen. Of we ook zo gaan kijken met de selectie van deze van dit inwoners beraad om toch ook andere, nou ja, mensen binnen dat inwoners beraad een zegje te laten doen? Dus daar was ik nog wel benieuwd naar. Ik hoop graag op een reactie van het college.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En dan kijk ik naar mevrouw Markovic van de SP.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk zijn alle manieren om onze inwoners te bevragen gewoon prima ideeën. Ik kan heel kort zijn. De SP-fractie, die kan zich vinden in het raadsvoorstel om het inwonersberaad dit jaar te organiseren in kader van het huishoudelijk afval. Alsook de gelden. En dat was het.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik of er nog behoefte is aan de eerste termijn van uw raad. Nee? Dan ga ik over naar de het college. En nou kijk ik even naast me wie wat gaat doen, maar ik denk dat u daar zelf uitkomt. En ik zie dat burgemeester Bruls als eerste het woord wil hebben. En dan wil ik de Raad eventjes vragen om ook. Mevrouw Mijling, mevrouw Van Doorn. We zijn hier bezig met het debat en er komt een beantwoording van vragen en de reactie van het college. Dus ik denk dat we daar allemaal een puntje op de op de stoel voor zitten. Nee, zeker. Burgemeester Bruls. Zeker. De twee door u genoemde raadsleden, die eten uit mijn hand.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel voor uw vragen en opmerkingen. Ik pak eigenlijk de vraag van mevrouw Mijling gelijk maar het eerste op, want kijk wat nu voorligt, los van de het thema wat voorgesteld wordt, nu gaat het om inwonersberaden op te houden, is alleen dat eigenlijk. Er komt natuurlijk een uitgewerkt voorstel en daarin moet inderdaad selectiecriteria zijn. En uiteraard moeten die representatief zijn in alle opzichten. De stad, de spreiding over de stad, opleiding. Nou ja, noem maar op. Gender, alle kwalificaties die relevant zijn. Ik bedoel, we gaan niet alle onderverdelingen hanteren. Die moeten natuurlijk dan een plekje krijgen, dus ga die zien. En dan komt er ook een definitieve vraagstelling, afhankelijk van wat u er vandaag van vindt. Ik zal even de voorkant doen en de wethouder doet het afval. Dat is dan een mooie rolverdeling. De. Mevrouw Van Doorn, die stelt voor bij amendement. Ja, eigenlijk nu niet doen. Ik moet u zeggen, we hebben als college daar ook even mee geworsteld. Maar we voelden ons niet vrij, gezien de duidelijke uitspraak in het door uw raad ook vastgesteld coalitieakkoord, om het te houden, om niet zomaar te zeggen: We hebben u uitgelegd waarom we het klimaat juist nu niet het goede thema vinden, omdat er al heel veel beleid is vastgesteld en bezig is. Dus dan krijg je een heel erg smal inwoners beraad. Als je daar nog een vraagstelling op zou moeten gaan bedenken. Dus we hebben gekeken: Wat is een goed thema? En dat is het thema afval. De wethouder kan dat, als daar behoefte is, uiteraard nog nader toelichten. Dus dat amendement zou ik u ontraden.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat mevrouw Van Doorn daar iets over aan u wil vragen. Gaat uw gang.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, dank u wel. Ja, dat het in het coalitieakkoord staat, dat is mij bekend. Alleen het coalitieakkoord is natuurlijk een momentopname van drie jaar geleden en inzichten kunnen wijzigen, contexten kunnen anders uitpakken, de timing kan bij nader inzien wat minder gelukkig zijn. Ik heb dat ook op die manier aan de coalitie partijen gezegd. Zo van, ik ben niet uit op om ruzie te stoken tussen jullie, maar ga vooral met elkaar in overleg en kom tot de conclusie dat het misschien wel verstandiger is om het een jaar te verdagen. Kan het college ook mee met die lijn?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee. Nee, want wij denken dat het heel verstandig is om nog een inwonersberaad te houden of een goed open thema, waarin ook echt voor degenen die deelnemen nog wat te beraadslagen is. Dat hebben we geleerd, heeft u ook geleerd van deskundigen die ons geadviseerd hebben. Wij denken dat dat nog kan voor het eind van het jaar rondom dit thema, afval dus. Ik heb daarmee impliciet ook al gereageerd op het amendement zoals ingediend door de Partij voor de Dieren. Kijk, natuurlijk is het niet zo. De motie. Excuus. Natuurlijk is het niet zo dat een thema, omdat er beleid is, dat het daarmee klaar is, maar voor inwoners beraad is het wel hartstikke relevant dat er ook iets te bespreken moet zijn in de volle breedte. Je moet wel, als je uitgenodigd wordt, aan tafel zijn. Niet het idee hebben: Oh, ik mag daar niks over zeggen, want dat hebben ze toen vastgesteld en toen dat. Nee, dan moet je daar in de breedte over kunnen spreken. Dus vandaar zou ik u die motie ook ontraden. Ook als u het volgend jaar zou gaan doen natuurlijk. Over twee, drie jaar, nieuwe tijden. Maar dan vind ik het eerlijk gezegd ook meer aan de nieuwe Raad om daar een uitspraak over te doen. En woonzorg als eerste inwoners beraad Ja, de titel is wat spijtig, met name dat eerste, want ik zou u eigenlijk willen antwoorden in lijn ook al wat wethouder Visser al eerder heeft gezegd. Kijk, we hebben net een woonzorgvisie vastgesteld met een uitvoeringsprogramma. Daar is een enorm participatietraject aan vooraf gegaan en ook nu nemen mensen deel. Dit zou een goed thema zijn, bijvoorbeeld over een jaar of twee, eind 26 of begin 27. Dan zit je midden in die periode. Maar als je het nu gaat doen in dit najaar en dat was de intentie om het nog in deze bestuursperiode te doen, dan komt daar niet heel veel meer uit, want dan zit je eigenlijk hetzelfde als met het klimaat. Je hebt net recent vastgesteld beleid en wil je dat dan helemaal weer op zijn kop gaan zetten? Dat is ook niet fair naar mensen toe. Dus het is op zich een goed thema, alleen het zou een jaar of twee later heel erg goed passen. Dan zou ik het woord via u. Oh nee...

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat de wethouder dus over het andere amendement zal oordelen en ook over andere zaken. Wethouder Broeren, aan u het woord.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik zie dat het afval thema, dat het leeft in ieder geval onder iedereen, maar ook onder iedereen in de stad. Ik zal even ingaan op de amendementen die worden ingediend hierop door de door de VVD. Maar indien de Raad besluit om een inwonersberaad huishoudelijk afval te houden, dan volgt er nog een raadsvoorstel met een concrete vraag, vraagstelling en kaders van het beraad. En dit amendement loopt eigenlijk al vooruit op dat voorstel en op het gesprek erover in de Raad. Dus deze moeten we in principe ontraden. En die van D66? Als dit amendement wordt aangenomen, zeg maar, dan. Als dan het raadsvoorstel over afval ook wordt aangenomen, dan komt de nadruk van het inwoners beraad dan wel te liggen over zwerfafval en reiniging en dan gericht op een schone stad en schone natuur. Dus dat is dan wel de richting die je gaat krijgen dan.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat daar een aantal vragen over zijn. Aan alle kanten. Wacht even. De heer Kraft zie ik eerst.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Dank. Uw collega, de burgemeester, had net een pleidooi over dat een voorstel wel breed moet zijn en dat daar breed gesproken over wordt. Maar nu doet u allemaal versmallingen aanbrengen. Is het dan wel een goed thema?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Het is zeker een goed thema. En een versmalling aanbrengen? Kijk, als een. Als een reiniging de hele stad. Als daar stadsreiniging en zwerfafval, dan verbreed je hem al een heel eind over de hele stad. Hoe breed? Zo breed mogelijk kun je dan trekken.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, ik zag nog vragen van mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, het is me nou niet helemaal helder. Want op het moment dat. Het college heeft zelf het voorstel gedaan om het te hebben over het

afval en dan over eigenlijk het onderdeel wat we zometeen gaan bespreken. En nu zegt u, als zometeen uw amendement wordt aangenomen van de Stadspartij en het afval beleidsplan wordt ook aangenomen, dan gaan we het niet meer hebben daarover. Dan gaan we het alleen hebben over het stukje straatvuil. Maar dan had u dit toch ook zelf kunnen voorstellen, omdat u toch weet dat uw eigen plan voorligt?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Het is niet mijn amendement. Ik hoef geen voorstellen te doen hierin.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Van Doorn, nog een vraag en zou u alstublieft even, want ik wil wel even luisteren ook naar de vraag en het antwoord, zodat we dat goed allemaal tot ons kunnen nemen. Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, die laatste opmerking. Het is wel uw voorstel. Het is een raadsvoorstel en in dat raadsvoorstel stelt u al tussen aanhalingstekens letterlijk de vraag die u wilt voorleggen aan het, aan het inwoners beraad. Dan kunt u niet zeggen: Ja, er komt nog een raadsvoorstel aan en dan komt nog de vraagstelling. We stellen nu de vraagstelling vast voor het inwoners beraad en er is alleen een dictum bij het VVD, OVD-motie, het amendement toegevoegd dat het breed uitgevraagd moet worden zonder dat wij daar al de vraagstelling voor hebben neergelegd. De exacte vraagstelling voor het inwoners beraad komt van u.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

De. Die exacte vraag staan, die wordt voorgelegd in principe en dan kan de Raad daarover beslissen inderdaad. Nee, de exacte vraag staat niet, wordt later wordt hij naar de Raad gebracht via een raadsvoorstel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Buursink - de Graaf, nog eenmaal.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Maar als dat dan zo is, kan de wethouder dan toezeggen dat in die exacte vraagstelling, de vraagstellingen die wij nu aangeven in het amendement worden opgenomen?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Het. Hoe heet dat? De exacte vraagstelling die u nu stelt, die kunnen we niet voorleggen, want die gaat. Iedereen gaat daar dadelijk over meebeslissen in een raadsvoorstel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat er nog vragen zijn. Kunnen die ook in tweede termijn meegenomen worden of wilt u ze nu stellen? Nu? Oké, mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Het amendement van de VVD en van mijn fractie stellen geen exacte vraagstelling voor. De exacte vraagstelling die in het dictum één staat, komt uit uw eigen raadsvoorstel. Dus u stelt nu de Raad voor om een exacte vraagstelling vast te stellen. En in de beantwoording van de interruptie zegt u: Ja, maar we stellen hem nu nog niet vast. Wat staat er dan in het raadsvoorstel?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Wij vragen niet om een exacte vraagstelling nu. Wij vragen om de richting van afval, vragen wij. En er komt een raadsvoorstel voor waarin de Raad mee kan beslissen van wat de exacte vraagstelling wordt.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Lauret.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Voorzitter. Ik. We zijn het. Mevrouw Van Doorn van ODV en ik, van de Partij voor de Dieren, zijn niet zo heel vaak met elkaar eens meer helaas. Maar bij dit moet ik haar zeker gelijk geven. In het voorstel staat heel duidelijk een vraagstelling waar we vandaag over beslissen. Dus de vraag aan de wethouder van waarom ziet u dit anders?

Naam spreker 11: mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Omdat we vandaag de beslissing voorligt, de vraag: Gaan we het hebben over afval en de exacte vraag. Nee. Ik hoor u, wat u gezegd had, maar volgens mij was de wethouder bezig met de beantwoording van uw vragen. Dus

laten we de wethouder eventjes uitpraten. Het raadsvoorstel gaat over het onderwerp van de keuze voor afval met een richting voor de vraag. Ik zie dat er nog vragen zijn, maar ik wil u toch voorstellen dat we dat in tweede termijn doen. Dus ik ga even kijken of u behoefte heeft aan een tweede termijn. Dat is het geval. Mevrouw Van Doorn van de fractie van ODV. En die tweede termijn bestaat uit één vraag, namelijk: Zou de wethouder het eerste dictum van zijn eigen raadsvoorstel zo meteen willen voorlezen? Oké. En dan zie ik mevrouw Thomassen van de Stadspartij. Ja, zo ken ik er nog wel een paar, voorzitter. Dan laten we dan ook op bladzijde vijf van het raadsvoorstel de paragraaf 'vervolg' voorlezen. Goed, dit wordt echt een soort van voorleessessie, vrees ik. Nou, had ik ook niet verwacht toen ik vanochtend opstond, maar ja, het leven kan soms anders lopen. Voorzitter. Ja, mevrouw Van Doorn een interruptie op mevrouw Thomassen. Gaat uw gang. Wij stemmen op het dictum.

Dat stellen we vast. En alle tekst die daaronder in het raadsvoorstel staat, die maakt geen onderdeel uit van de besluitvorming. Mevrouw Mijling voor het tweede termijn. Ik gaf net aan. Op een moment dat u nu in de beantwoording zegt, als het amendement van de Stadspartij wordt aangenomen en het voorstel van het restafval wordt ook aangenomen, dan kunnen we het alleen nog maar hebben in het inwoners beraad over het voorstel van de Stadspartij. Als het amendement niet was ingediend, dan had er dus gewoon een voorstel gelegen vanuit het college en uw eigen voorstel zo meteen, wat we daarna gaan bespreken. Als het in theorie zo was gegaan zonder dat amendement aan die kant en het was aangenomen hierna, dan had u dus het inwoners beraad niet meer kunnen houden. Dat is wat u net tegen mij zegt. Dat was mijn vraag. Dank u wel. De heer Bos-Coenraad voor zijn eigenlijk eerste termijn, maar we zitten in de tweede termijn. Gaat uw gang.

Ja, het kan soms lopen, voorzitter. Ik wil eventjes reageren over de discussie die collega van Doorn zojuist met collega Bruls had, want wij hebben natuurlijk het. Ja, ik hou van horizontale hiërarchie mensen. Wij hebben namelijk het amendement van collega van Doorn serieus overwogen, want wij waren wel van mening dat we moeten gaan voor een goed beraad of voor geen beraad. En het voorstel dat er lag, vonden wij op dit moment geen goed beraad, omdat dat zou leiden tot uitstel van het verduurzamen van het grondstoffen- beleid van onze stad. En dat was voor de fractie van GroenLinks niet acceptabel. We zijn erg blij met het positief advies van het college op het amendement van D66 en de Stadspartij en we willen de wethouder daarbij ook graag aangeven om ook bij het laatste stukje van die van die formulering de stad te betrekken om ook gedragsverandering in de stad teweeg te brengen, om samen een cultuur te creëren waarin we nog veel beter zorgen voor onze stad, zodat we voorkomen in plaats van hoeven te bestrijden. En verder ook om de motie zo breed mogelijk of om het amendement zo breed mogelijk te interpreteren, de stad te betrekken bij hoe we samen zorgen voor een schone stad die we beschermen tegen verloederen. En ik denk dat we dan een, ja, een heel erg interessante inwoners beraad tegemoet gaan met zijn allen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie heeft er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan ga ik voor de beantwoording van de vraag. Mevrouw Markovic, u wilt toch nog iets zeggen in tweede termijn? Nou, gaat uw gang.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Ja, excuses, voorzitter, voor mijn late reactie, maar ik heb toch even een. Ik krijg hier toch een beetje een raar gevoel bij, want in eerste instantie willen wij vanuit de fractie gewoon meegaan met het raadsvoorstel. Ik wil toch echt heel graag van college horen of dictum één ook daadwerkelijk een richtings vraag is en niet de daadwerkelijke vraag.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Oké. Nou, dan ga ik naar wethouder Broeren voor de beantwoording van de vragen. Op het antwoord van mevrouw Markovic.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, dat is zo. Dus. En het antwoord van Marjolein Mijling, mevrouw Mijling van het CDA. De Raad kan inderdaad niet bij de raadsvoorstellen zonder amendementen aannemen.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Dat klopt. Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Maar dan was het toch een beetje komisch om ze zo naast elkaar dan. Of had u dan aan het einde van deze ronde gezegd: Goh, nou, u dit heeft aangenomen, misschien bij woorden van, bij monde van de burgemeester, dan kunnen we het niet meer hebben over het afvalstoffen beleidsplan.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zie dat de burgemeester antwoord gaat geven op uw vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Jazeker, vanuit een strakke verticale hiërarchie. Ja, het zal. Ik wil het hier ook wat openbaar zeggen, maar we hebben het ook al eerder aangegeven het college. Wij hadden liever ook niet deze twee agendapunten achter elkaar staan. Maar u bent de baas, om het zo maar uit te drukken. Het is allebei geagendeerd, gelukkig wel in deze volgorde, maar wij hadden het anders gezien. Ik zie de heer Eigenhuijsen, dat wil ik ook wel melden, zeer instemmend knikken als de burgemeester deze woorden spreekt.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Meneer Kraft, ik herkende uw stem niet. Dat is ook gek, hè? Maar ik zag het niet vanuit mijn rechteroog. Meneer Kraft, u wil nog een vraag stellen aan het college. Gaat uw gang.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Dank. Maar u dient toch beide raadsvoorstellen in? Dan staat u toch achter beide raadsvoorstellen en niet één van de twee?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Zeker, maar de regels geven aan. Als een raadsvoorstel is ingediend, kan het college dat niet intrekken. Dat kan alleen u doen en daar is niet toe besloten. Natuurlijk staan we achter bij de raadsvoorstellen, maar het is. Ik ben serieus, mevrouw Van Doorn. Andere. Het verdient niet allemaal de schoonheidsprijs, maar als je tot de ontdekking komt dat het thema wat oorspronkelijk bedoeld was, na een aantal jaar toch niet het thema is waar je de stad, de inwoners, een goed debat over kan laten voeren, een goed beraad voor kan laten voeren en je komt op een ander thema uit en het kruist inderdaad toevallig, als u dat woord maar niet euvel duidt met wat al, wat al liep. Ideaal is het niet, maar aan de andere kant, het is wel oplosbaar, maar er is anders gekozen en ze staan allebei op de agenda.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Buursink - de Graaf, u heeft daar nog een vraag over.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Ja, het wordt wat mij betreft steeds rommeliger. Ik probeer altijd als ik thuiskom uit te leggen aan mijn kinderen wat wij hier aan het doen zijn. En dat krijg ik vandaag echt niet voor elkaar, mensen. Volgens mij moet het er over gaan dat wij hier met elkaar een beleid vast gaan stellen waar we inwoners willen laten meepraten over hoe het in de stad gaat. Punt. Heel veel meer is het ook niet. Het enige wat wij mee willen geven aan ons amendement, is doe dat dan ook breed. Dus doe dat niet vanuit een tunnelvisie al. En daarom nogmaals de vraag: Kan de wethouder toezeggen dat het ook op die manier wordt opgepakt zoals dat in ons amendement wordt aangegeven?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, we proberen het zo breed mogelijk te doen. En hoe heet dat? Daarom is het nu ook wel. Het zwerfafval. Het de echt, de zware thema's, bij plaatsingen en zo de zware thema's die in de stad leven, om dat ook extra breed mee te pakken. Dus we proberen het zo breed mogelijk te pakken.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan. U wilt nog één aanvullende vraag.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Is dat dan nu een toezegging op mijn amendement?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Nou, mevrouw. Dat weet u ook dat dat niet helemaal misschien zo is, maar ik vraag het gewoon even aan de wethouder. Ja ja. Nee. Nee, is geen toezegging.

Mevrouw Buursink - de Graaf.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Ja, dan nog even, want dank u wel, voorzitter. Dan heb ik daar dan wederom last van, want ik kan het weer niet uitleggen. Dus we kunnen wel heel specifiek aan gaan geven dat we het gaan hebben over zwerfafval en al dat soort zaken, maar niet aangaan, niet kunnen. We kunnen het niet gaan hebben over hoe deelnemers zich kunnen

buigen over verschillende momenten van afvalscheiding, waaronder zowel scheiding bij de bron als nascheiding? Ik snap het gewoon niet.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wethouder Broeren.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, dan kom je hiernaar. Die vraagstelling, die komt nog. Dus we gaan het nog uitwerken. Dus die vraagstelling, die komt nog en dan kunt u daar nog over mee beslissen. Goed, dan zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn en dan gaan we zometeen stemmen over de motie en de amendementen. En daarna over het raadsvoorstel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan beginnen we met de motie. Beste mensen, we gaan stemmen. Het juiste klimaat voor het inwoners beraad. Uw stemmen alstublieft. Met drie stemmen voor en 35 stemmen tegen, is deze motie verworpen. Dan gaan we door naar het amendement 'Woonzorg als eerste inwoners beraad'. Uw stem alstublieft. Met vier stemmen voor en 34 stemmen tegen, is dit amendement verworpen. Dan gaan we naar het amendement van ODV: 'Duur beraad, maar levert geen zak op'. Met acht stemmen voor en 30 stemmen tegen, is dit amendement verworpen. Dan gaan we naar het amendement 'Bevraag de Nijmegenaar serieus en voorkom afvallen'. Met zes stemmen voor en 32 stemmen tegen, is dit amendement verworpen. Dan gaan we naar het amendement 'Duidelijkheid over koers en inwoners beraad afval'. Met 22 stemmen voor en 16 stemmen tegen, is dit amendement aangenomen.

En beste mensen, we gaan nog stemmen over het raadsvoorstel 'Thema's inwoners beraad'. Graag uw stemmen. Met 25 stemmen voor en 13 tegen, is het raadsvoorstel aanvaard. En daarmee komen we aan het einde van dit agendapunt en geef ik het woord weer aan de voorzitter. Dank u wel, mevrouw Brand. Tot later zou ik zeggen als we weer deze altijd boeiende changement betrachten. We zijn bij Agendapunt 7.3, Raadsvoorstel Visie en koers toekomstige inzameling restafval. Wie mag ik het woord geven? Oh God. Nou, dus niet. De heer Bender.

Naam spreker 20: De heer Bender (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dank je wel, voorzitter. Ja, de Stadspartij is tevreden dat we kiezen voor een stap voor stap aanpak. Scenario drie biedt de mensen de kans om te wennen aan het systeem en bewust te kiezen. Dat vinden wij van groot belang omdat dat ruimte geeft om onderweg bij te sturen en te verbeteren waar dat nodig is. Het grote voordeel van scenario drie is dat je meteen van je restafval af kunt. Het is voor veel mensen een flinke stap vooruit in de richting van een duurzaam afvalbeleid. Daarnaast hebben we de motie 'Afval Balans' ingediend en zijn we zeer blij met de toezegging van het college dat deze in het grondstoffenbeleidsplan zal worden meegenomen. Dit is een belangrijke stap voor de stad en we zien dat als een positieve ontwikkeling. Wat we nu ook willen inbrengen, is een nieuwe motie. Die gaan we nu indienen. Het is de motie 'Beter ten hele, omgekeerd inzamelen'. In deze motie leggen we de nadruk op randvoorwaarden die noodzakelijk zijn voor een succesvolle invoering van omgekeerd inzamelen. Maar we maken ons ook zorgen over het feit dat omgekeerd inzamelen niet vanzelf succesvol zal zijn. We willen voorkomen dat mensen...

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Interruptie, mevrouw Maas. Dat gebeurt ook soms.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ik heb een interruptie inderdaad. Ik heb even een vraag aan de heer Bender. Zojuist is er een heel debat geweest wat ook voor mij moeilijk te volgen was af en toe. Maar ik zie wel in uw dictum één en twee, een het reinigings beleid staan wat ook al niet besproken is, want daar gaan we tijdens het inwoners beraad over hebben. En maakt dat een groot deel van deze motie niet overbodig?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel.

Naam spreker 20: De heer Bender (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nee, volgens mij maakt het voor niet overbodig, deze motie. Het is juist een aanvulling op wat we gaan doen allemaal, vind ik.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ik snap uw antwoord, maar ik zie bij dictum twee ongelooflijk veel voorwaarden die u al wil stellen. En u geeft net zelf ook al aan, tenminste de Stadspartij geeft aan: We gaan het zo breed mogelijk doen, we willen bewoners vragen en toch heeft u hier al heel veel handvatten of eigenlijk randvoorwaarden waardoor die dan al besloten moeten worden. Is dat niet een beetje raar tegenover het inwoners beraad? Dan neemt u de inwoners toch eigenlijk niet helemaal serieus?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

De heer Bender.

Naam spreker 20: De heer Bender (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, we willen juist alleen maar naar daar oplossingsrichtingen verkennen om te kijken van, om het college iets mee te geven waar ze juist iets mee kunnen. En wij willen juist dat het omgekeerd inzamelen een succes wordt. En dat kan juist met deze. De motie die wij gaan indienen, kan dat dat het omgekeerd inzamelen een succes worden. En dat willen we juist. Daar willen wij naartoe.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, nog een korte vraag, mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ja, in mijn. In mijn beleving, maar dat zal ik dan misschien fout hebben, gaan we met een inwonersberaad juist met de inwoners iets verkennen. En nu gaan we het college laten verkennen. Dat is dan toch de omgekeerde wereld in plaats van omgekeerd inzamelen? Ja, maar wij sluiten juist het inwonersberaad niet uit. Dus dat is zijn. We wachten eigenlijk af van ja. We vinden eigenlijk dat de motie die we nu indienen, dat dat die juist meegenomen moet kan worden met die oplossingen, die daar waar wij de het college mee willen geven. Mevrouw Buursink.

Oké, ik ga nog even. Dank u wel, voorzitter. Even, verduidelijkende vraag. U gaat dus een inwonersberaad doen over omgekeerd inzamelen, want dat is dan al besloten. En dan gaat u daarna nog vragen aan de inwoners wat ze willen. Nee, dat nee, dat dat niet, ben ik niet mee eens. Sorry. Ja.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, gaat u verder, meneer Bender.

Naam spreker 20: De heer Bender (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dank je wel. Ik was met mijn motie bezig die ik wil indienen. Even kijken. Maar we maken ons ook zorgen over het feit dat omgekeerd inzamelen niet vanzelf succesvol zal zijn. We willen voorkomen dat mensen obstakels ervaren die hen doen afhaken of zelfs leiden tot onjuist gedrag, zoals dumpen van afval. Daarom willen we deze vijf belangrijke punten benadrukken. Voldoende. Punt één, voldoende handhavingscapaciteit Er moet voldoende capaciteit zijn om afval dumping, bijvoorbeeld de plastic PLUS zak op straat naast de containers te voorkomen. Twee, gebruik van kleinere afvalzakken.

Drie, adequaat onderhoud van restafval containers, storingen die leiden tot afval dumping moeten zo snel mogelijk worden verholpen om overlast te voorkomen. Vier, strategische verdeling van containers. Vijf, evaluatie na vier jaar. We willen ervoor zorgen dat deze randvoorwaarden goed worden uitgewerkt en meegenomen in het beleid, zodat we de verduurzaming van de verduurzaming van ons afvalbeheer daadwerkelijk kunnen realiseren, zodat het omgekeerd inzamelen een succes wordt. Voorzitter, zouden we mensen kunnen belonen die naar de ondergrondse container lopen? Dat de prijs voor een storting dan lager is dan de prijs van de groene zak op straat? Zou de wethouder dit willen onderzoeken? Dat zou wel echt top zijn, tof zijn, voorzitter. Dank u wel.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Voorzitter. Een vraag.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, ik vroeg me af hoe de heer Bender dat dan ziet bij mensen die helaas niet naar een ondergrondse container kunnen lopen. Waardoor? Misschien omdat ze beperkt zijn of een. Nou ja, in ieder geval niet goed kunnen lopen. Hoe wilt u die dan bestraffen? Moeten zij meer betalen?

Naam spreker 20: De heer Bender (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nee, we willen juist proberen dat de afvalcontainers bij seniorenwoningen juist dicht bij de seniorenwoningen komen, zodat die mensen eventueel ook met een karretje of hulp dat ze in ieder geval makkelijk die restafvalcontainers of restafvalzakken kwijt kunnen.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Maar. Ja, dit roept dan toch ook nog wel een vraag bij mij op, want ik hoor dan seniorenwoningen en dan denk ik als we het dan hebben over mensen die niet goed ter been zijn, dan vraag ik me af wonen die alleen in seniorenwoningen? En wat doen we dan met de mensen die niet in seniorenwoningen wonen? Want juist die afstand en dat belonen, daar ben ik een fel tegenstander van. Bent u dat met mij eens? Daar hebben we juist. Daar vragen wij juist in onze motie 'Afval balans' om die hulpmiddelen zoals het steekkarretje bijvoorbeeld. Daar vragen we daar weer om.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed. U voor uw termijn, mevrouw Buursink. Of heeft u nog een vraag aan mij? Nou, mevrouw Buursink, dan heeft u het woord.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Nou, dan hebben wij misschien. Dank u wel, voorzitter. Misschien de oplossing, want het wordt. Ook dit wordt allemaal heel ingewikkeld. Gister was ik in de voortuin. Twee zakken afval. Die waren in de groenbak bij ons gedumpt door iemand. Die was ik er aan het uithalen en ondertussen kwam er iemand van de DAR aanrijden. Die was al gebeld door één van de burens en ik raakte aan de praat met die meneer en ik vroeg aan de meneer: Wat vindt u van het afvalbeleid dat dit college nu wil? En hij zei: Nou, wat was dan het idee? Ik zeg: Het idee is dat we minder vaak gaan ophalen en dat er ondergrondse bakken komen. Hij zei heel kort: Dat gaat niet werken. Er zijn nu al enorm veel dumpingen. Er zijn. Ik moet. Dat is mijn werk, hè. Ik rijd de hele dag door de stad heen om al die dingen overal op te halen. Die dumpingen vinden ook plaats rondom en op weg, zeker op weg naar ondergrondse afvalcontainers, want mensen lopen daar heen en denken onderweg: Ik doe het toch maar niet. Of staan bij die bak en denken: Verdorie, dat kost weer x bedrag, laat ik het maar ernaast zetten. Dus we praten daar nog een tijdje over verder. Ik vroeg ook wat hij vond van de afval perrons. Nou, dat vond hij een heel goed idee van de PvdA. Hij zegt: Nou, die zijn er eigenlijk al door de hele stad, die rij ik af, die plekken. Dat zijn namelijk de logische hotspots. Die noemen we dan voortaan perrons en daar bouwen we goede plekken omheen. Dus dat lijkt ons een prima plan. Dus dat zullen we ook met jullie samen indienen. Wat denk ik duidelijk wordt uit dit verhaal is dat wij geen voorstander zijn van het voorstel wat nu voorligt en van het van het voorkeur scenario. En dat is denk ik ook waarom ik zo reageer op het voorstel van de Stadspartij rondom hun amendement motie.

Om echt heel specifiek in te zoomen op wat er nu voorligt van en voor het college. Ik zou graag een stap terug willen doen en wij willen een daarom een amendement indienen waarin we oproepen om eens per week gewoon het afval op te halen. Dan hoeft helemaal niemand meer te lopen, hoeven er niet allerlei andere ingewikkelde dingen bedacht te worden. Als we dan toch bezig zijn, schaf ook alsjeblieft dat gedoe met die zakken af. Dat doen ze ook op heleboel plekken in Nederland. Stop het gewoon allemaal in één bak en ga lekker aan de nascheiding werken. Werkt ook prima In Utrecht. Is ook een stad waar we voor andere onderwerpen heel vaak naar kijken. Dus ik zou willen oproepen om dat ook in dit geval te doen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Wel, edele heer Bos- Coenraad.

Naam spreker 21: De heer Bos- Coenraad (Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal u vanaf nu even voorzitter noemen. Het floepte er een beetje uit de vorige keer. Hoe we omgaan met huisafval, dat zegt eigenlijk heel erg veel over hoe we naar de wereld kijken. De aarde is volgens mij geen wegwerpproduct, maar soms lijkt het daar wel een beetje op. Verspilling van grondstoffen raakt

ons en onze volgende generaties allemaal en daarom moeten we de rol pakken om de wereld duurzamer in te richten. Het voorkomen van verspilling en resterend afval goed scheiden, dat moet de norm zijn en daarom verhogen we graag het comfort waarmee we afval scheiden. Het wordt makkelijker om meer soorten huisvuil gescheiden in te leveren en we maken luiheid minder aantrekkelijk. Bij het uitwerken van de plannen houdt het college rekening met lokale verschillen, zoals overlast problematiek. Het verschil tussen laagbouw en hoogbouw. En we zorgen ervoor dat iedereen mee kan doen, ook wie minder goed ter been is. Een belangrijke orde die GroenLinks graag nog genomen zou zien door het college of door onze stad. In het grondstoffen beleidsplan dat we in kwartaal drie als het goed is krijgen, is hoe we afwijkende reststromen inzamelen. Daarbij denk ik aan elektronica, hard plastic, polystyreen, hout, gipsplaten, plantaardige olie, chemisch afval, noem het allemaal maar op. Want voor de meeste van deze reststromen zijn we nog veel, zijn we nog steeds afhankelijk van onze milieustraat en de inrichting van de milieustraat. En het feit dat er maar één in de stad is, maakt dit systeem nog erg op de auto gericht. En als we willen dat omgekeerd inzamelen een groot succes wordt, dan willen we dat mijn mensen ook kleine hoeveelheden afval eenvoudig met de fiets kunnen wegbrengen. Een aantal fietsvriendelijke milieu perrons verspreid door de stad zouden dat mogelijk kunnen maken. En ik wil de wethouder graag vragen om deze wensen mee te nemen bij het opstellen van het grondstoffenbeleidsplan. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Maas, voor uw termijn? Ja. Ja, aan u het woord.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ik ben niet wel edel geleerd. Het is een verduidelijkende vraag. Ja, nee, dan krijg je het. Overigens, dan zou ik tegen ieder van u edelachtbare moeten zeggen. Dat is de officiële aanspreektitel van de gemeenteraad. Ja, dat hoor ik thuis wel altijd. Maar goed. In die zin is er wel een soort horizontale hiërarchie en heeft de heer Coenraad dan weer gelijk in. Maar ik ga het toch niet de hele tijd doen, als u het niet erg vindt. Maar gaat uw gang. Dank u wel, voorzitter. De visie en koers die nu voor ons ligt, is de inhoudelijke richting waar we naartoe willen. Dat het moeilijk is om mensen te verleiden om daadwerkelijk gaan scheiden is bekend. We kunnen er ook niet van uitgaan dat iedereen erop zit te wachten dat het afvalbeleid qua ophaal frequentie gaat veranderen. Toch zien we dat er stappen gezet moeten worden, maar we zien wel graag wat meer randvoorwaarden. Graag zouden we de bewoners van Dukenburg als eerste helpen met het nieuw te vormen beleid.

De afgelopen jaren is er op allerlei manieren gewerkt om het stadsdeel Dukenburg en een aantal wijken specifiek daar schoner te houden. Dit blijkt een lastige opgave. Daarom zouden we graag een motie indienen: 'Laat de eerste klachten niet de laatste zijn', samen met het CDA en de SP, om ervoor te zorgen dat juist die wijken in Dukenburg als eerste profiteren van een nieuw te ontwikkelen afvalbeleid. Laat de vernieuwing eens beginnen in Dukenburg. En bij die vernieuwing, voorzitter, visie en koers, horen ook aantrekkelijke vergezichten. Daarom zouden we graag kijken of de zogeheten milieu perrons, waar volgens mij de heer Bos-Coenraad het ook al over had in Maastricht, wat kunnen zijn voor Nijmegen. Laten we als Nijmegen ook een pionierende stad blijven bijvoorbeeld dus met kleine schone milieu straatjes in de buurt om de drempel om je afval netjes weg te gooien en goed te scheiden te verlagen. Is dat in Maastricht zonder slag of stoot gegaan? Nee. Maar er zijn al wel genoeg lessen getrokken zodat wij ook iets nieuws kunnen proberen. Daarom dienen wij de motie 'Milieu Perron als hoeksteen' samen met de VVD en de SP in. En als laatste, voorzitter, zouden wij nog iets willen verduidelijken in de visie en koers. Er is in de ronde toegezegd dat er ook gekeken wordt naar wie met dit beleid letterlijk en figuurlijk uit de voeten gaat kunnen. Eerlijk gezegd hadden wij die uitwerking al in de koers en visie verwacht, gezien dit ook al via een motie van de Stadspartij eerder is gevraagd. Wij vinden dat er in een visie en koers ook letterlijk aandacht moet zijn voor mensen die wellicht niet of niet direct mee kunnen in dit beleid. Daarom willen

we middels het amendement 'Op anticipatie kun je niet bouwen', samen met de SP en het CDA, deze opdracht terug laten komen in de visie en koers. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Er is een vraag van de heer Bos-Coenraad in ieder geval.

Naam spreker 21: De heer Bos- Coenraad (Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u. Voorzitter, ik lees in de motie van de Partij van de Arbeid ook een zin staan over de inzet van camera's en. En er wordt weliswaar gevraagd of dat getoetst kan worden, maar is het daadwerkelijk de inzet van de Partij van de Arbeid om camera's te plaatsen om mensen in de gaten te houden? Nou, om de afvalplaats in de gaten te houden en dat is in Maastricht hebben ze dat, nu zijn ze dat nu aan het proberen. En het is absoluut niet de bedoeling om de privacy te schenden, maar wel te kijken naar de bijplaatsingen die niet horen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Waren er nog andere vragen aan? Niet? Dan mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Mijn collega gaf het al aan in de gespreksronde. Wij zijn niet zo een fan van dit hele voorstel. En het zit er met name in dat wij de afstand die in de verschillende scenario's geschetst wordt, dat wij die toch wel fors vinden. En als dan scenario drie waar de voorkeur naar uitgaat. Als we daarnaar kijken, dan maken wij ons grote zorgen over ouderen en mensen slecht ter been. Want op het moment dat zij niet naar die container kunnen lopen, zouden zij dus moeten wachten tot één keer in de maand tot het aan de straat wordt opgehaald. En, voorzitter, de wethouder die maakte tijdens die gespreksronde een grapje richting mij. Ik was niet deelgenoot van de gespreksronde, maar hij deed mij een gratis tip toekomen, want we hebben namelijk de dieren buddy, voor Nijmegen hebben wij in het leven geroepen en we konden nu ook wel iets doen in de vorm van een buddy voor dit geval en dat zou dan de afval buddy moeten zijn. Het was een grapje. Tenminste dat denk ik. Ik nam hem iets serieuzer op en ik vind het eigenlijk wel schrijnend, want we verwachten al heel veel van mantelzorgers. Dat zouden dan mensen in de omgeving weer moeten zijn die dan zo een zak uiteindelijk of naar de container brengt of aan de straat zet.

Of we zouden het dus in de vorm van afval buddy's moeten verwachten, weer van vrijwilligers. En Nijmegen kent een hele hoop vrijwilligers op dit moment. Het neemt af en het neemt de komende jaren nog veel meer af. En je kunt als gemeente Nijmegen gewoon geen beleid gaan maken waarin je continu vertrouwt op mantelzorgers die het al superzwaar hebben. En als je het hebt over vrijwilligers die. Ja. Nog maar de vraag is hoelang die allemaal nog maar zich blijven inzetten. Dus dat vind ik geen optie. En ik zou toch graag zien dat daar meer aandacht voor komt. En daarom dienen we samen met de Partij van de Arbeid het amendement in.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben natuurlijk in het vorige debat eigenlijk ook al stiekem een beetje over gehad, maar steeds meer Nijmegenaren trekken aan de bel. Niet omdat ze willen, maar omdat ze er klaar mee zijn. Ons afvalbeleid volstaat niet meer. En het afvalbeleid is heel complex. Dat zei ik net ook al, want het gaat over gedrag, het gaat over milieu, over kosten en over gemak. En dat zien we ook in dit stuk terug. Maar laten

we één ding niet uit het oog verliezen. Iedereen heeft recht op een schone, veilige en prettige leefomgeving. En daar schieten we nu in tekort.

En de visie die vandaag voorligt, is wat D66 betreft een goede stap in de juiste richting en scenario drie biedt wat ons betreft een evenwichtig en werkbaar midden. Het houdt het serviceniveau op peil “Gezondheid”. Het houdt het serviceniveau op peil en het stimuleert tegelijkertijd dat we voldoende afval kunnen gaan scheiden. Minder vaak aan huis ophalen, maar met ondergrondse containers als goed alternatief. Dat klinkt logisch en haalbaar. We kunnen ons daar dan ook in vinden. Maar we delen ook wel de zorgen over bijplaatsen van afval. En over de problemen die mensen eventueel kunnen ervaren, die niet in staat zijn om hun afval in hun huis te verzamelen. Dus we zijn erg benieuwd naar de reactie van het college daarop. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik dank u. Mevrouw Markovic.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben wij al eerder de visie vastgesteld dat Nijmegen een circulaire stad wil zijn waarin we verantwoord omgaan met grondstoffen en deze zoveel mogelijk opnieuw gebruiken. In dit raadsvoorstel is het uiteindelijke vergezicht dat ons restafval volledig wordt ingezameld met het netwerk van ondergrondse containers op afstand. Scenario één. Ons als raad wordt gevraagd om in deze notitie vast te stellen met voorkeur scenario, de combinatie lagere inzamel frequentie en ondergrondse containers met een lage dichtheid, scenario drie, om zodoende de geleidelijke weg naar een volledige ondergrondse container netwerk in te zetten.

De SP-fractie kan zich niet vinden in het voorstel en de aanbevolen koers daar naartoe. In onze ogen is het te veel toegeschreven naar een bepaald scenario's. Ik zou zeggen: Leg het aan de inwoners voor. Voor de SP is het absoluut onacceptabel dat wij ouderen en mensen met een fysieke beperking flinke afstanden willen laten lopen in de toekomst. Echt een no go. Een praktijkvoorbeeld. We hebben een lid dat slecht ter been is en niet meer zo jong, met een vuilniszak laten lopen. Een afstand van ons SP pand naar de Albert Heijn op de Molenweg en weer terug. Dat is ruim driehonderd meter heen, ruim driehonderd meter terug. Een veel te lange afstand, te ver, te zwaar. En ook geen andere middelen in ter hand, zoals een bakfiets of dergelijke. Ook vrezen wij dat de stellingname 'Meer ondergronds is minder afval op straat' niet zal uitkomen.

Mensen zullen afval blijven dumpen naast die ondergrondse containers en de praktijk laat het ook steeds zien. We zouden graag op iedere straathoek containers willen zien komen. Wekelijks ophalen van het huishoudelijk afval is in onze ogen voor nu de beste optie, als je wilt dat het schoon blijft op straat. In sommige wijken kunnen we mogelijk kleinere afval wagens ingezet worden. En als het goed is, krijgen we een team wijk conciërge erbij. Hartstikke mooi. De pogingen van de PvdA om milieu perrons voor elkaar te krijgen is ook ons idee. Ook willen we niet dat onze kwetsbare burger de dupe wordt van hetgeen wat nog komen gaat. En tot slot, starten in Dukenburg is ook een goed idee. Dan hoop ik dat het niet meer nodig is om filmpjes door te sturen en meldingen te doen bij de DAR. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

De heer De Gram.

Naam spreker 10: De heer de Gram (Raadslid PvdD)

Dank u wel, voorzitter. Als Partij voor de Dieren zien wij voor ons een zero waste samenleving waarin Nijmegen de circulaire hoofdstad is van Nederland. En we zijn al goed op weg. Het voorstel dat nu voorligt, is voortgekomen

uit een traject van een paar jaar met uitgebreide participatie in de stad. En Nijmegen loopt voorop in afvalscheiding en dat is ook niet vanzelf gegaan, ook met dank aan onze inwoners. Die leveren hier dag in, dag uit een bijdrage aan. De voorliggende koerswijziging en de voorkeur voor scenario drie met een lager inzamelfrequentie van de restafval zakken en de ondergrondse containers past binnen ons principe van het stimuleren van nog meer afvalscheiding. We steunen dat in de basis. Minder service op restafval en meer op grondstoffen.

Dat is logisch als we streven naar een circulaire stad. En ook daarom is de afstand van de containers cruciaal. Hoe dichterbij de container wordt geplaatst, hoe minder groot de prikkel is om het restafval beter te scheiden. Maar, voorzitter, het is van cruciaal belang dat we de inwoners goed begeleiden, dat er inderdaad maatwerk wordt geleverd voor de mensen die echt niet naar de container kunnen lopen, zoals de mogelijkheid om je bijvoorbeeld aan te melden voor ondersteuning bij de DAR via sociale wijkteams. Aan de andere kant is het ook belangrijk om ervoor te zorgen dat het niet zorgt voor meer autoverkeer richting ondergrondse containers.

Daarom is het ook belangrijk door om strategisch, deze strategisch te plaatsen en de looproutes aantrekkelijk te maken en uiteraard ook de routes voor fietsen. Daarbij sluit ik me aan bij mijn collega, de heer Bos-Coenraad. Wij delen de zorgen over het bijplaatsen, maar het college heeft al een toezegging gedaan in de vorige ronde dat zij rondom de containers en bij het plaatsen van de containers gaan kijken naar een biodiverse en groen ingerichte ruimte rondom die containers. En dit heeft een significant effect op het, op het ontmoedigen van bijplaatsen van zakken rondom de container, blijkt uit onderzoek. Inwoners hebben recht op een beleid dat werkt en dat vraagt ook een investering in voorlichting en voorziening. Er zijn al veel steden waar dit werkt en de milieu perrons uit Maastricht zijn een voorbeeld. En er zijn ook al heel veel steden waar mensen die slecht ter been zijn, hun afval gewoon kwijt kunnen en waarbij plaatselingen minimaal zijn. En wij gaan ervan uit dat bij het uitwerken van de visie en dat hoor ik graag nog van het college, dat er goed wordt gekeken naar deze voorbeelden waar het al werkt. Voor ons als Partij voor de Dieren is afval geen restproduct, maar grondstof. En afvalbeleid niet alleen een logistiek vraagstuk, maar ook een kans om rechtvaardig en duurzaam te handelen. We zien dit voor een groot deel in dit stuk en wij vinden deze koers daarom zeer de moeite waard. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Kijk ik even rond. Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Dank u wel. Ja, mensen die stoppen hun afval in de meest goedkope zak. En als die straks ook elke week wordt opgehaald, dan kan ik wel raden wat er straks in die oranje plastic PLUS zakken allemaal aangetroffen wordt. En als dan de dure zak nog maar één keer per maand wordt opgehaald, dan snap ik ook wel wat het omgekeerd inzamelen straks bij de evaluatie gaat opleveren, namelijk: Dat was niet helemaal een juiste inschatting. Maar goed, we zien dat de inwoners van Nijmegen verkeerd met hun afval omgaan, dat het systeem wat in het stadhuis is bedacht, dat het blijkbaar niet helemaal werkt. Dus moeten we vanuit het stadhuis een nieuw systeem organiseren.

En als de burger daar dan ook weer niet op een goede manier mee omgaat, dan staat de Stadspartij klaar om met handhavers met knoet langs de deur te gaan. Dat is misschien nog een bijverdienste voor de vuilnismannen. Ik moet er allemaal niks van hebben. Ik steun van harte het, sterker nog, dat dien ik mede in, het amendement van de VVD en de coalitie en het college kan wat mij betreft met het afvalbeleid, het heen en weer krijgen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Nou, dat klinkt ieder geval beter dan de zak geven. Ik kijk of er andere woord meldingen zijn. Neen? Dan geef ik het woord aan wethouder Broeren namens het college.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voor alle duidelijkheid hè, het afval blijft gewoon ook opgehaald worden, hè. Het is net of dat iedereen de illusie heeft dat iedereen maar continu naar de ondergrondse container moet gaan lopen. Maar het afval blijft ook gewoon bij je voor de deur opgehaald worden. Bij hoogbouw wordt het nu om de twee weken en dan wordt het bij laagbouw, wordt het om de vier weken wordt het opgehaald. Dus in principe, als je goed je afval scheidt, kun je gewoon nog steeds je afvalzak voor de deur zetten. En dat wil ik toch wel even aanhalen, want het is net of dat dat dadelijk gaat verdwijnen. Dus het is dus absoluut niet zo. Vraag van de Stadspartij of dan goedkope ondergrondse container en de ondergrondse container kan? Ja, dat zou je moeten onderzoeken of dat juridisch überhaupt wel haalbaar is, dat soort dingen ofzo allemaal. Dat kan ik ook nu u nu niet toezeggen. Daar moeten we echt naar kijken of dat of dat kan. En ja, dus dat zal wel. Dat moeten we dan wel onderzoeken. De vraag van meneer Bos- Coenraad van GroenLinks over specifieke stromen om die in te zamelen. Ja, dat dat zullen we meenemen. Die specifieke stromen, zoals elektronica en zo, en hoe heet dat? Dat gaan we, dat gaan we onderzoeken dus. En de Partij voor de Dieren had nog een vraag over, ja, ga je de voorbeelden waar het al werkt. Ga je daarnaar kijken? En dat is. Dat is natuurlijk altijd. Als ergens het wiel al goed draait, dan hoeven wij hem niet hier nog een keer extra harder te laten draaien. Dan. Even kijken. De moties die zijn ingediend. Van de Stadspartij 'Beter ten hele omgekeerd inzamelen'. Die kunnen we. Daar kunnen we mee overweg. De motie 'Laat de eerste klachten niet de laatste zijn' van de PvdA. Die willen we, die kunnen we deels kunnen we die omarmen, zeg maar.

Dictum één kunnen we daarin omarmen, omdat het dan. Even kijken. Waar heb ik hem staan? Sorry, ik heb hem hier weer niet uitgeschreven. Dictum één. Oh ja, over stadsdeel Dukenburg ging dat, hè? Dictum één? En hoe heet dat? We willen sowieso stadsdeel, in stadsdeel Dukenburg één wijk willen we sowieso daar meepakken, zeg maar. Maar we willen eigenlijk drie wijken in de stad, waar we gelijk een goede vergelijking hebben van wijken van dat het goed kan, minder goed kan en waar we de verbeterpunten uit kunnen halen. Dus dat is wel belangrijk. Dus dictum één, daar kunnen we meegaan en dictum twee en drie van die motie. Die inzichten, die hebben we al. We hebben al die inzichten, die die waar u om vraagt. Die hebben wij al. Die zijn er al vanuit de DAR.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Dan wil ik de wethouder toch nog vragen. Wat is dan het verschil van mijn dictum twee en dictum één van de motie van de Stadspartij? Daar zal ik zo even op terugkomen.

Dan moet ik even dingen naast elkaar even vergelijken. Dus is heel even lastig om die nu naast elkaar te leggen. De motie 'Milieu perron als hoeksteen'.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Kijk. In Maastricht haalt u als voorbeeld aan, hè. En daar is echt de kwaliteit van de herbruikbare stromen. Die zijn daar echt achteruit gegaan. Die zijn er echt slecht. Het is zelfs zo daar dat ze daar nu het plastic afval en zo, dat ze

daar weer gaan inzamelen in afvalzakken omdat het grote dumpplaatsen zijn geworden. En de herbruikbare stromen, die zijn er van zo een slechte kwaliteit, dat ze daar in principe daar vanaf wil willen stappen. Dus die ervaringen, die zijn daar heel slecht.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Buursink, bij interruptie.

Naam spreker 5: Mevrouw Buursink (Raadslid VVD)

Hoor ik de wethouder nou zeggen dat voorscheiding minder goed is als nascheiding?

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Nee, dat heb ik niet gezegd. Het is gewoon zo van. Het is, ja, het is een gedrags-kwestie van de mensen als het. Als je het zo openbaar zo een zo een perron hebt, dat mensen gewoon alles door elkaar gooien, dat ze de moeite niet nemen om het afval te scheiden daar. Dus in principe als je thuis kijkt, is dat beter. 'Op anticipatie kan je niet bouwen' van de PvdA, het amendement. En het raadsvoorstel geeft al aan dat die intentie er is, hè, om die groep te ondersteunen wanneer die niet echt in staat zijn om zichzelf van het restafval te ontdoen. En ik heb in de kamerronde heb ik ook al toegezegd en dus nemen we mee en staat al in het raadsvoorstel staat het. Dus deze. Dit amendement is in principe overbodig. Ik heb die toezegging gedaan dat we dit mee zullen nemen. En het amendement 'Schei. Schei toch uit'. Die. Ja, we zijn ervan overtuigd dat een hoog serviceniveau er niet zal leiden tot een betere scheiding. Het leidt wel in ieder geval tot vele hogere kosten en vandaar dat wij deze motie ontraden. Dan zou ik nog terugkomen op de vraag van mevrouw Maas over het verschil in die motie. Van de Stadspartij is dictum. Dictum één richt zich op gefaseerd invoeren en leren uit de praktijk en op dictum twee van de PvdA is onderzoek wat de oorzaken zijn. En de oorzaken die gezocht worden, dat is gedrag.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik even naar uw raad voor de tweede termijn. De heer Bos- Coenraad.

Naam spreker 21: De heer Bos- Coenraad (Raadslid GroenLinks)

Dank u, voorzitter. Dank ook, college, voor de reactie. Wat ik nog een beetje heb gemist in de in de reactie, is wat extra aandacht voor meer fiets vriendelijkheid en wat minder auto centrisch voor die reststromen die nu niet aan de deur worden opgehaald. En misschien dan toch ook de collega's van de PvdA even bijstaan. We hoeven natuurlijk niet de milieu perrons op identieke wijze te in te richten in Nijmegen zoals dat in Maastricht is gebeurd. Ik kan me ook voorstellen dat we daar een soort light milieustraat van maken waar je naartoe wandelt of met de fiets naartoe kunt. En op die manier ook sociale controle door een medewerker bijvoorbeeld mogelijk maakt. Goed, wellicht kunt u dat meenemen, maar ik zou in ieder geval heel graag een reactie krijgen over het meenemen van de fietsvriendelijkheid bij de, bij deze stroming.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw. Vervolgens mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Dank u wel, voorzitter. Ja, ik had nog wel een andere vraag, want weet college of dit voorstel een, zeg maar, een besparing oplevert bij de DAR? Dus of daar? Want ik kan me voorstellen dat je normaal gesproken vaker ophaalt,

dat je meer mensen nodig hebt dan wanneer je nu ondergronds container plaatst. Of dat we voorzien dat die mensen dan op een andere manier moeten worden ingezet en dan nog wel, dat in ieder geval, hun baan behouden? En ik vroeg me af of we rekening hebben gehouden met hoe groot de bakken dan inderdaad ondergronds wel niet moeten zijn om al dat vuil wat dan door mensen wordt, ja, erin wordt gegooid, of ze niet dan inderdaad binnen een dag al vol zitten en of ze dan ook elke dag geleegd worden?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Wie kan ik dan nog het woord geven in tweede termijn? Mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ja, heel kort, zie ik. Ja, ik ben het toch niet helemaal eens met de twee dicta die wat mij betreft heel erg op elkaar lijken, hè. Je je vraagt de overlast structureel te beperken en je vraagt de randvoorwaarden ontwijkend en dan vaak hakend gedrag te vermijden. Ik zou er dan iets meer reflectie op willen. En over het milieu perron zou ik willen vragen. Ik breng hem in stemming, zo direct. Maar ik heb hem natuurlijk niet gemaakt, omdat ik heb gelezen dat het allemaal waardeloos was in Maastricht, want ik heb namelijk wel goede dingen daarover gehoord. Dus dat is voor mij moeilijk te plaatsen en dan zouden we het ook kunnen zien als een verkenning naar een milieu bron, wat voor iedereen dan vervolgens duidelijk is met de juiste informatie. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

De heer Gram, dacht ik. Ja, komt u weer.

Naam spreker 10: De heer de Gram (Raadslid PvdD)

Dank u wel, voorzitter. Ja, wij, wij. Want wij zien het milieu voor ons ook wel zitten en sluiten ons aan bij de heer Bos-Coenraad dat het ook de fiets bereikbaarheid daarvan belangrijk is. We zouden daar graag onderzoek naar zien, maar wij zouden wel die die motie die ingediend is, gescheiden in stemming willen zien omdat wij ook onze zorgen hebben over de camera's die in dictum twee worden genoemd. Dat is dan. Dan gaan we dat even vragen aan de indieners. Ja, die mag gescheiden in stemming. Maar ja, hij mag gescheiden in stemming. Ja. De motie 'Milieu perron als hoeksteen' hebben we twee dicta en die gaan dus elk apart in de stemming, in de stemming zo meteen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mooi. Wie nog meer voor de tweede termijn? Niemand. Dan nog even kort aan wethouder Broeren. Aantal vragen.

Naam spreker 19: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, fietsvriendelijkheid kunnen we meenemen. De vraag van het CDA. Besparing? Ja, en het behoud van banen ook. En betere Arbo omstandigheden. Dus dat wordt ook. Het ophalen van zakken wordt dan ook in principe minder. En er wordt niemand ontslagen bij de DAR in ieder geval. De bakken? Dat wordt berekend, hè, hoeveel erin en die gaan ook dan vaker geleegd worden als er meer afval in gegooid worden. Die verkenning van die, van die afvalstromen en zo. Ja, milieu perrons en anonieme afvalcontainers en die, ja, en dat milieu resultaat staat wel enorm onder druk.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

We kunnen kijken naar andere gemeentes als mevrouw Maas vraagt zoals Maastricht, hoe dat

hoe dat daar verloopt en dat kunnen we dan wel met uw terugkoppelen aan u. Als u daarmee eens bent? Dat zou zomaar kunnen. Ik denk dat we al overgaan naar de stemming. Ja, dat is ook zo. Daar zijn we aan toe. Allereerst de motie 'Beter ten hele omgekeerd inzamelen'. Uw stemmen graag. Ingediend door de Stadspartij. 'Beter ten hele omgekeerd inzamelen'. Uw stemmen. Met 27 stemmen voor en 11 tegen, is die motie aanvaard. Dan de motie 'Laat de eerste klachten niet als laatste zijn'. Ik zie PvdA, CDA, SP als indieners. Met 12 stemmen voor en 26 tegen, is die motie verworpen. En dan de motie 'Milieu perron als hoeksteen' en daar gaan we een in gescheiden stemming krijgen. Dus allereerst dictum nummer één van die motie. Met 20 stemmen voor en 18 tegen, is dat dictum aanvaard. En dan het dictum onder nummer twee. Uw stemmen graag. Met 17 stemmen voor en 21 tegen, is dat dictum verworpen. En dat brengt ons bij de beide amendementen. Allereerst amendement, op volgorde van indiening, 'Schei toch uit'. Uw stemmen graag.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Eerst stemmen. Uw stemmen graag over het amendement. Met zeven stemmen voor 31 tegen, is het amendement verworpen. Is er iets dringends aan de hand, mevrouw Markovic?

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Ik wil een stemverklaring afgeven. Over dit amendement?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja. Nou. Heel kort. Ga de gang.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

We waren helemaal voor het wekelijkse inzamelen, maar niet zozeer rondom het nascheiden wat mevrouw Buursink noemde, maar dat terzijde.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Nou, dat is in ieder geval verhelderend. Dat brengt ons bij het amendement 'Op anticipatie kan je niet bouwen.' Geen stemverklaringen? Dan stemmen we. Met 12 stemmen voor en 26 tegen, is dat amendement verworpen. Dat brengt ons bij het raadsvoorstel 'Visie en koers toekomstige inzameling restafval', in haar geheel. Uw stemmen graag. Met 25 stemmen voor en 13 tegen, is het raadsvoorstel aanvaard. Met dank. We gaan zo meteen een korte pauze houden, maar het volgende agendapunt gaan we eerst behandelen. Altijd perspectief blijven bieden aan mensen. Mevrouw Mijling. Altijd perspectief blijven bieden. Het raadsvoorstel Contouren publiek integraal warmtebedrijf. Wie kan ik het woord geven? Ja, mevrouw. De heer Wieken, excuus.

Naam spreker 15: De heer Wieken (Raadslid SP)

Het zal het lange haar zijn, voorzitter. Voorzitter, energie in publieke handen. Wat betekent dat eigenlijk? Dat is, wat de SP betreft, de hamvraag die nu op tafel ligt. In de contouren voor het publieke warmtebedrijf gaat om een publiek meerderheidsbelang in de aandeelhoudersvergadering. Maar publiek is niet hetzelfde als democratisch, want in het plan heeft straks het Gelders Warmtebedrijf minimaal 50 procent van de aandelen en de gemeente bij voorkeur, zo staat er, een minderheidsbelang van 25 en een half procent. En van deze partijen legt alleen de gemeente direct democratisch verantwoording af aan de bevolking. Dat doen we via verkiezingen. Het GWB is een

publieke partij, maar de provincie is daar slechts voor één procent aandeelhouder. Tenzij de provinciale staten vandaag een SP amendement aannemen. Maar wie weet. Bij de andere partij is het een aandeelhouder van, een aandeelhouder die democratisch verantwoording aflegt. En stel wij willen iets, dan moeten wij dus gaan onderhandelen met de andere aandeelhouders.

En dat is dan een soort getrapte democratie die mij iets te veel doet denken aan gemeenschappelijke regelingen. Op papier heel democratisch, maar in de praktijk toch heel lastig om bij te sturen. En daarom dient de SP een amendement in 'Een publiek meerderheidsbelang betekent een democratisch mandaat'. Want volgens de SP is een meerderheidsbelang van de een democratische partij de essentie van een publiek warmtebedrijf. Want als we straks kiezen om het warmtenet in te voeren, dan zitten mensen 30 jaar vast aan één en dezelfde energieleverancier. En als je een monopolie creëert, moet het wel een democratisch monopolie zijn.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Dank u wel, voorzitter. Voor de PvdA is het een moeilijk besluit. We zijn voor het oprichten van een warmtebedrijf en willen dat ook voor het grootste deel in publieke handen.

Graag hadden wij gezien dat de gemeentes samen met een andere publieke partij grootste aandeelhouder zou zijn. Dat na onderzoek blijkt dat er dan geen partij de warmtelevering wil doen, is niet wat we van tevoren hadden bedacht. Dat betekent dat de kaarten weer anders geschud zijn. Wat we nu zien, is een groot percentage voor de gemeente, even groot als de vorige keer 25,5. Maar de andere aandeelhouders hebben een groter deel samen. Daar is een lijst vetorechten voor in de plaats gekomen.

Dat klinkt ons mooi in de oren, maar bij technische navraag zien we dat wanneer er geen unanimititeit verkregen wordt, er uiteindelijk wel een besluit genomen moet worden. Dit wordt dan gedaan door bindende afspraken van adviseur adviseurs. En natuurlijk hoop je dat je er altijd met elkaar uitkomt. Maar de controlerende rol van de Raad is nu helemaal uitgespeeld wanneer deze vetorechten worden overruled door bindend advies van externen. Daarom zouden we in het raadsvoorstel, in ieder geval, willen amenderen met het amendement 'Het pad warm houden', om voor inwoners duidelijk te maken dat er altijd warmte is voor de laagst mogelijke prijs, omdat dat de inzet voor ons was, is en zal blijven. En ja, het staat in de warmte- visie. Maar we nemen nu een besluit over de contouren van een warmtebedrijf waarin deze twee voor ons zeer belangrijke uitgangspunten niet letterlijk staan beschreven. Verder willen we dat besluiten over het warmtenet ook transparant gebeuren. Zo willen we dat het college de Raad informeert als het warmtebedrijf, ondanks de vetorechten, besluiten gaat nemen die de inwoners raken in de portemonnee. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik voorts nog het woord geven? Oh, een interruptie van mevrouw Beumer.

Naam spreker 13: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter, want ik heb nog even een vraag voor mevrouw Maas, want uit uw toelichting deed mij een beetje de gedachte opkomen alsof u aangaf dat het niet een volledig publiek warmtebedrijf is. Maar met deze partijen hebben we toch een publiek warmtebedrijf?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Maas.

Naam spreker 9: Mevrouw Maas (Raadslid PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, wij hadden in de vorige ronde hadden wij samen 51 procent en daar hadden we heen willen gaan. En dan blijft het publiek, maar dan hebben wij wel de grootste stem. Kijk, de percentages blijven hetzelfde, maar we hebben wel minder tegenover de rest.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Daar hebben we het in de ronde ook over gehad. Maar we hebben nu toch publiek honderd procent? Maar het gaat mij om de. In eigen hand, hè, als gemeente zijnde. Anderen op dit agendapunt? Zo niet, dan. Jawel. De heer De Gram.

Naam spreker 10: De heer de Gram (Raadslid PvdD)

Dank u wel, voorzitter. Voor ons als Partij voor de Dieren is het uitgangspunt helder. Warmtevoorziening is een basisbehoefte en hoort in publieke handen. We zijn dan ook positief over het voorstel om te komen tot een integraal warmtebedrijf waarin deze publieke zeggenschap is geborgd en ruimte is voor bewoners corporaties. Dat is hard nodig in een tijd waarin de energietransitie versneld moet worden en betaalbaar moet blijven. Tegelijkertijd willen we als fractie ook scherp blijven op een aantal punten. Ten eerste, de eerdergenoemde zeggenschap. Het is belangrijk dat deze zeggenschap en dan met name het unaniem stem stemrecht structureel wordt geborgd, bijvoorbeeld in de statuten, zodat de publieke waarden niet afhankelijk zijn van voorlopige lijsten, maar goed vastliggen.

Kan de wethouder toezeggen dat de genoemde voorlopige lijst uiteindelijk ook wordt vastgelegd, zoals deze zoals deze nu is voorgelegd? En, voorzitter, laten we niet vergeten waar het allemaal om begonnen is: het klimaat. De duurzaamheid van de warmtelevering staat en valt met duurzaamheid van de bronnen. En wij willen blijven benadrukken dat het warmtebedrijf niet afhankelijk mag blijven of worden van restwarmte uit vervuilende industrie of afvalverwarming. De inzet moet zijn hernieuwbare, schone bronnen die echt bijdragen aan het klimaat, aan de energietransitie. En tot slot, betrek bewoners niet alleen in woorden, maar ook in daden. En zorg dat de energiecoöperaties de ruimte en ondersteuning krijgen om volwaardig deel te nemen. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. De heer van Hooft.

Naam spreker 22: De heer van Hooft (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Met dit voorstel zetten we weer een stap verder richting de oprichting van een publiek warmtebedrijf. De oprichting ervan lijkt met de maand concreter te worden en dat is hoognodig als we onze duurzaamheidsdoelstellingen willen halen. D66 kijkt dan ook uit naar het debat over de daadwerkelijke oprichting. Wat betreft de rolneming kan D66 prima uit de voeten met het voorstel van het college. Mooi is dat met de eventuele deelname van de bewonerscoöperatie, bewoners ook daadwerkelijk een rol krijgen in het bedrijf. Dat was het. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

De heer De Beer vervolgens.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, ik ga het ook kort houden, voorzitter. Wat voor ons heel erg belangrijk is, is haalbaarheid en betaalbaarheid. En met het voorstel wat er nu voorligt, ben ik dan ook tevreden. Vooral omdat we als raad stevig een instrument in handen houden, namelijk het vetorecht op de tarieven. Dat is voor ons essentieel en zolang we aan het stuur blijven. Als het gaat om betaalbaarheid en de zeggenschap goed geregeld is, zijn we bereid het voorstel te steunen. En alvorens ben ik benieuwd naar het antwoord van de wethouder op het ingediende amendement van de PvdA.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Mevrouw Beumer vervolgens.

Naam spreker 13: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Het zal u misschien niet verbazen, maar wij zijn blij met het voorstel wat voor ons ligt. Waarin toekomstig warmtebedrijf volledig in publieke handen is zonder de inmenging van een marktpartij. Dit is waar wij ons ook eerder samen met andere partijen voor hebben hard gemaakt en voor ons is belangrijk dat de warmtetransitie voor alle Nijmegenaren

toegankelijk is. En uit eerder onderzoek is ook gebleken, onder inwoners in bijvoorbeeld Zwanenveld en Lankforst, dat financiële overwegingen doorslaggevend zijn. Met een volledig publiek warmtebedrijf kunnen we tarieven eerlijk en transparant houden, zonder de druk van winstmaximalisatie.

Dit hebben we bijvoorbeeld ook gezien in andere gemeenten, zoals Groningen, waar ook een honderd procent publiek warmtebedrijf leidt tot lagere aansluitkosten. Een publiek warmtebedrijf stelt ons ook in staat om op de lange termijn te investeren in duurzame warmtebronnen, zonder dat korte termijn commerciële belangen in de weg staan. Want de warmtetransitie is te belangrijk om over te laten aan de markt. Voorzitter, het is goed dat Nijmegen deze stap zet, want de energietransitie is een publieke taak en publieke waarden als duurzaamheid, betaalbaarheid en transparantie staan voorop. Dit voorstel laat zien dat we luisteren naar zorgen en lessen trekken uit ervaringen elders. Laten we deze kans grijpen en vol inzetten op een eerlijke, duurzame en publieke warmtevoorziening. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. De heer Wieken vervolgens.

Naam spreker 15: De heer Wieken (Raadslid SP)

Even een interruptie, voorzitter. Ik had een vraag aan mevrouw Beumer. Het is inderdaad een volledig publiek warmtebedrijf, maar vind mevrouw Beumer dat wanneer een partij waarvan de provincie maar één procent aandeelhouder is, de democratische legitimatie ook voldoende geborgd is?

Naam spreker 13: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)

Nou, als het gaat over het GWB, is de één procent, volgens mij wordt dat nog vastgesteld door de provincie. Wat dat of dat precies de één procent gaat zijn, heb ik begrepen. Maar de andere partijen zijn ook publieke partijen waarin provincies eigenaar zijn. Dus ja.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, dan geef ik het woord aan mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Dank u wel, voorzitter. Ook het CDA kan het college volgen in deze ontwikkeling. We hebben er uitvoerig ook achter over gesproken, over de contouren en ook technische toelichting over gehad. Dat u voor de 25,5 procent het wensenlijstje heeft gekregen wat u wilde. En dat is, denk ik, heel correct. Wij denken dat daarmee inderdaad alles wel getackeld is. Ook voor ons is betaalbaarheid en haalbaarheid het allerbelangrijkste. En we denken wel dat het goed is als op een gegeven moment die betaalbaarheid ook zichtbaar wordt. Als die prijs bekend wordt, dat dat heel veel onrust bij inwoners kan wegnemen. Want op dit moment zijn heel veel mensen natuurlijk met de hakken in het zand. Die bereiden zich voor. Ook flats die denken dat ze de volgende zijn die die overgenomen zullen worden voor het warmtenet. Die bereiden zich voor en wij denken dat op het moment dat we nu kunnen laten zien: Hé, dit is wel degelijk gewoon betaalbaar. Dat dat voor heel veel mensen heel veel onrust wegneemt. Dus wij kunnen u volgen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Ik kijk even verder. Dan geef ik het woord aan de wethouder van Elferen namens het college.

Naam spreker 24: De heer van Elferen (Wethouder)

Ja, dank voor uw debat van zojuist en waardering voor het voorstel. Ten aanzien van het amendement van de SP. Dat is dus voor ons zou dat het kapot amenderen, heb ik ook al eerder gezegd hè. Dus voor het GWB en vier handen in de in de eerste fase is 51 procent aan de gemeente laten niet. Het is een eis van hen dat zij minimaal 50 procent hebben. En ten aanzien van het amendement van de PvdA. Volgens mij is uw inzet dezelfde als die van het college, dus dat. Dat kunnen wij. Wat dat betreft zien we daar geen probleem in.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed. Nou, is er nog behoefte aan een tweede termijn? Anders gaan we over naar de stemming. Dan gaan we dat doen. Allereerst het amendement van de SP 'Een publiek meerderheidsbelang betekent een democratisch mandaat'. Uw stemmen graag. Met zeven stemmen voor en 31 tegen, is dat amendement verworpen. En dan het amendement 'Het pad warm houden'. Uw stemmen graag. Met 34 stemmen voor en vier tegen, is het amendement aanvaard. En dan stemmen we tenslotte over het raadsvoorstel 'Contouren publiek integraal warmtebedrijf'. Gaat uw gang. Met 31 stemmen voor en zeven tegen, is het raadsvoorstel aanvaard. Dan gaan we nu even schorsen tot, ik stel voor, vijf over half tien. En het wordt nog veel beter van u, want daarna gaat mevrouw Brand weer de voorzittershamer overnemen. Dus blijf erbij. Vijf over half.

Ja, nee, voor u is het vijf voor half. Nee, ik corrigeer mezelf. Ja. Beste mensen, mag ik u verzoeken om weer naar uw plaats te gaan, want we gaan weer verder met de raadsvergadering. En dat geldt evenzo voor de wethouders. Want de burgemeester had het al aangekondigd. Er heeft weer een changement plaatsgevonden en we gaan naar agendapunt 7.5, Het raadsvoorstel Rekenkameronderzoek Informatievoorziening en dienstverlening. Wie mag ik daar als eerste het woord over geven? Mevrouw Grutters.

Naam spreker 25: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, voorzitter, dank. Allereerst mijn dank en waardering namens de Stadspartij aan de Rekenkamer voor het grondige en waardevolle onderzoek. Het legt terecht bloot waar het beter moet in onze gemeentelijke dienstverlening en tegelijkertijd willen we als raad scherp blijven op onze rol. We stellen kaders en controleren de uitvoering, maar sturen niet op de werkprocessen van ambtenaren. Daarom dien ik namens de Stadspartij, de VVD en met grote dank aan opsteller Jelle de Poorter, u ziet hem achterin glunderen, het amendement 'Sturen op

uitkomst, niet op uitvoering' in. Dit amendement verduidelijkt dat we de aanbevelingen op hoofdlijnen overnemen. Daarnaast voegen we indicatoren toe aan de stads-en wijk monitor, zodat we de voortgang van verbeteringen ook echt kunnen volgen en zoals we dat horen te doen als raad te controleren. We vinden het voorstel van de Rekenkamer sterk en belangrijk. Het legt structurele knelpunten bloot die serieuze aandacht verdienen. Voorzitter. Eigenlijk laat ik het daar even bij, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zag dat er een vraag voor u was van meneer Kraft.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Dank u, voorzitter. Tot nu toe hebben we bij Rekenkamer onderzoeken eigenlijk altijd de conclusies en aanbevelingen integraal overgenomen, bijna als formaliteit. Waarom voelt de Stadspartij nu de behoefte daarmee te breken?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Grutters.

Naam spreker 25: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nou, we zeggen ook niet dat we de aanbevelingen niet overnemen. We zeggen alleen dat wij als raad niet gaan uitgaan over de uitvoering van die aanbevelingen. Dus we houden ons heel sterk aan wat onze rol is. Dat is kaders stellen en controleren. En zoals het raadsvoorstel nu voorligt, gaat die veel verder.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

U heeft een aanvullende vraag, meneer Kraft. Gaat uw gang.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Maar waarom doet u dat dan nu? Bij de laatste klankbordgroep van de Rekenkamer stond de formulering van de Raad van het raadsvoorstel op de agenda, hebben we input mee kunnen geven. Was dat geen beter moment geweest om dit te bespreken in plaats van dit nu politiek in de Raad zo voor te leggen om dit af te zwakken?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Grutters.

Naam spreker 25: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Twee opmerkingen. U gebruikt. U gebruikt de term afzwakken. U doet ook een beetje de suggestie dat het amendement de Rekenkamer in diskrediet zou brengen of iets dergelijks. Het is natuurlijk niet de bedoeling en dat blijkt ook niet uit de inhoud van ons amendement. Integendeel, het Rekenkamer rapport is voor ons als raad buitengewoon waardevol geweest. Het legt serieuze tekortkomingen bloot. Het onderstreept het belang van verbetering van gemeentelijke dienstverlening. Maar wij doen iets principieel nu met het amendement. Het amendement maakt duidelijk dat de gemeenteraad stuurt op hoofdlijnen, op doelen en op resultaat en niet op de operationele invulling van ambtelijke werkprocessen. En we vervangen gewoon het woord integraal door op hoofdlijnen. En ja, als u zegt er is een keer een bijeenkomst geweest, dan hadden we dat kunnen doen. Dat is waarschijnlijk zo. Die heb ik dan even gemist. Neemt niet weg dat als daar een moment is waarop wij zaken veranderen, dan doen we dat toch hier in deze zaal en vandaar dit amendement.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan kijk ik weer wie het woord wil in de eerste termijn en dat is de heer Salemans van de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 26: De heer Salemans (Raadslid PvdD)

Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst willen wij de Rekenkamer hartelijk bedanken voor het uitgebreide en gedegen onderzoek en de duidelijke aanbevelingen in het rapport 'Samen de vrijblijvendheid voorbij'. Dit onderzoek laat niet alleen zien waar het beter moet, maar ook waar het beter kan en daar liggen dus gewoon kansen om die ook te kunnen benutten. En als Partij voor de Dieren vinden wij het essentieel dat de gemeente open, transparant en dienstbaar is richting haar inwoners. Het verschil tussen goed of gebrekkig contact met de, met en transparante of gebrekkige informatievoorziening vanuit de gemeente is bepalend voor de inwoners van de stad, want een accurate informatievoorziening, voorziening en dienstverlening zijn niet slechts bijzaken, maar een fundament voor een inclusieve en rechtvaardige gemeente. En de voorgestelde stappen zijn noodzakelijk om de kloof tussen wens en werkelijkheid te dichten als het gaat om informatievoorziening en de dienstverlening van de gemeente. En daarom steunen wij dit raadsvoorstel van harte. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik dan vervolgens het woord geven? Dat is mevrouw Janssen van D66.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Dank u wel, voorzitter. Wie het rapport van de Rekenkamer leest, ziet het meteen. In Nijmegen gaat er echt heel erg veel goed. We hebben hele bevlogen medewerkers met een groot verantwoordelijkheidsgevoel en gelukkig heel veel inwoners die op een hele goede manier geholpen worden door onze gemeente. Maar, voorzitter, ondanks dat heel veel dingen goed gaan, betekent dat niet dat er ook dingen beter kunnen. En daar gaat dit rapport terecht op in. En we lezen kritische, maar vooral waardevolle conclusies van de Rekenkamer en wij willen hen dan ook danken voor dit gedegen onderzoek. Wat mij opvalt, is dat we heel vaak weten wat er beter kan. Medewerkers geven dat aan en inwoners ook. Maar die kennis wordt nu nog niet altijd voldoende benut of vooral voldoende verankerd in ons beleid. En één van de aanbevelingen is om die kennis van de medewerkers actiever te gebruiken. We hoeven het wiel namelijk niet opnieuw uit te vinden.

Maar laten we dan ook meteen de kennis en ervaring van onze inwoners meenemen, want anders bestaat het risico dat er weer een verschil ontstaat tussen de ambtelijke logica en hoe ons, hoe het voor onze inwoner aanvoelt. En als we echt willen leren en verbeteren, dan moeten we niet alleen praten over inwoners, maar vooral ook met hen. En daarom dienen wij samen met het CDA, GroenLinks, Partij voor de Arbeid en OD VVD de motie 'Omdat beleid zonder mensen alleen maar papier is'. Want, voorzitter, goede dienstverlening begint bij vertrouwen in inwoners en vooral ook in onze professionals. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven in? Mevrouw Tumiwa van de fractie van GroenLinks.

Naam spreker 27: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)

Dank, voorzitter. Het rekenkameronderzoek Informatievoorziening en dienstverlening laat ons zien hoe belangrijk de dienstverlening aan onze inwoners is. Een overheid die in contact staat met inwoners en bereikbaar is voor inwoners. In de kamerronde heb ik al een aantal punten benoemd die hierbij centraal staan volgens

GroenLinks. Samenvattend staan wij voor een bereikbare, toegankelijke overheid en de Rekenkamer heeft hier een aantal aanbevelingen en suggesties voor meegegeven. In de aanbevelingen staan drie uitgewerkte aanbevelingen. Eén van deze aanbevelingen gaat over B1. We willen hier eigenlijk nog wel een stapje verder in gaan. Wij zeggen het uitgangspunt B1 als norm.

Niet zoveel mogelijk in B1, maar in de norm alles wat we communiceren naar inwoners. Alle Nijmegenaren moeten onze teksten kunnen begrijpen. We willen dit concreet en expliciet verwerkt zien in het plan van aanpak en daarom dienen we samen met het CDA en de SP de motie 'B1 voor allen en allen voor B1' in. Ook vinden wij het belangrijk dat inwoners betrokken worden bij beleid dat over hen gaat. Daarom dienen wij de motie 'Omdat beleid zonder mensen alleen maar op papier is' van D66 ook mede in. Wij zien verder het plan van aanpak graag tegemoet.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Dat is mevrouw Geers van de SP.

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Ja, dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd en het is inderdaad ook zo dat wij de motie mede indienen van GroenLinks, met name dat B1 verhaal nog. Is, denk ik, belangrijk als basis om inderdaad voor onze inwoners om daar goed contact mee te onderhouden en wederzijds. Maar ook dat we begrijpelijk zijn en dat ze kunnen vinden op een makkelijke manier wat wij doen en wat wij kunnen doen en waar ze moeten zijn met hun vragen. Daarnaast zullen we de motie steunen van D66, CDA, GL en GroenLinks, 'Omdat beleid zonder mensen alleen maar papier is' en dat is zoals het is. En nogmaals dank voor de Rekenkamer voor een grondig onderzoek. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel dan. De heer Kraft van de PvdA.

Naam spreker 16: De heer de Kraft (Raadslid PvdA)

Ja, dank, voorzitter. En ook als PvdA zijn we enorm blij met de Rekenkamer. Het onderzoek dat we vandaag bespreken over informatie en dienstverlening legt ook weer bloot wat beter moet en de titel 'Samen de vrijblijvendheid voorbij', wat, waarbij samen ook echt de Raad, het college, de gemeentelijke organisatie betekent, is daarin heel erg helpend. Maar wat schept nu onze verbazing? Het integraal overnemen van die aanbevelingen en conclusies. Normaal en formaliteit wordt nu ter discussie gesteld en dat vinden wij heel spijtig. Laat het dan ook voor ons duidelijk zijn.

Wij zien het echt als heel jammer dat we nu. Nou ja, dat dit ook een precedent schept voor hoe we in de toekomst met rekenkameronderzoeken omgaan. En wij hopen dat we nu wel gewoon de conclusies en aanbevelingen integraal over kunnen nemen en juist ook die kunnen terugzien in het plan van aanpak wat hier nu uit voort gaat komen, waar ook nog heel veel ruimte is voor de inhoud en de afweging wat en de volgorde. De motie over inwoners betrekken, dienen wij graag mee in. De en de motie over B1 kunnen we inhoudelijk volgen, maar hetgeen wat erin gevraagd wordt staat voor een

groot deel ook in het rapport en wij zouden dan liever zien dat die motie bij het plan van aanpak meegenomen zou worden. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En dan zie ik mevrouw Mijling van het CDA voor de eerste termijn.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij danken de Rekenkamer voor het rapport. Mijn collega heeft daar, <klim skills> heeft daar ook al veel over gezegd in de gespreksronde en hij heeft onderdeel uitgemaakt van de klankbordgroep. Als we kijken naar het punt van B1, hè. Dat is inderdaad de norm. Ik heb in 2017 daar al een motie over ingediend, waarbij we alle formulieren onder andere die op de website stonden en de website zou in B1 worden gecommuniceerd. Dat bleek op dat moment ook wel echt gedaan te worden, maar is daarna weer weggezakt. En dan is het goed dat een Rekenkamer ons daar weer op wijst van goh, dat kan toch beter. En zo bleek ook dat bijvoorbeeld het webcare team niet genoeg ruimte en tijd heeft om alle teksten nog een keer te bekijken of het ook nog voldoet aan B1. En daarom is het goed als daar rekening mee gehouden wordt.

En als we dan zeggen: Het is de norm. Dan is het ook belangrijk dat daar gewoon scholing aan gekoppeld is. En dat vinden we heel belangrijk. En op het moment dat er dan gezegd wordt, het wordt toch wel, al het wordt al meegenomen in de volgende stukken die voorbij komen. Dan valt het ons op dat we in de uitvoeringsagenda inclusie het woord B1 niet hebben genoemd zien staan. En dan denk ik dat het heel goed is dat we samen met GroenLinks deze motie indienen die door de SP ook wordt gesteund. En daarnaast dienen we heel graag de motie van D66 mede in, zodat we uiteindelijk met elkaar gewoon nog betere service kunnen verlenen aan onze inwoners.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik of er nog behoefte is van uw raad voor een eerste termijn. Dat is niet het geval. En dan ga ik voor de beantwoording en reactie op de moties en het amendement naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Dank u wel. En ik sluit me graag aan bij de complimenten die zijn uitgesproken richting het werk van de Rekenkamer. Een bijzonder onderzoek, want bestond uit vier deelonderzoeken die elk op zich al een onderzoek zijn. Dus de complimenten zijn wat dat betreft dubbel aan de orde. Ik reageer maar gelijk op de twee moties en het amendement met uw welnemen. Ten aanzien van de motie kan ik op zich kort zijn, maar ik ben het wel eens met wat de heer Kraft zei. De B1 motie, als ik me zo mag uitdrukken, dat doet je verlangen naar wat is dan de A1 motie? Maar dat terzijde. Die is eigenlijk al in de rekenkamer rapporten aangegeven. En ik hou me wel even vast aan de tekst die in de motie staat, mevrouw Tumiwa. Want als u letterlijk wil dat elke communicatie in B1 niveau zijn, dan gaat deze gemeente heel veel juridische procedures verliezen. Moet u maar eens even over nadenken. Sommige dingen moeten in bepaald jargon worden gegoten, want we hebben ook een positie ter bescherming van andere burgers. Dan moeten we ons een bepaalde manier positioneren, dus als basis, als grondrecht gedachte, als norm zoals je op opteert.

Eens, maar dat is niet hetzelfde dat alles op B1 niveau gaat. Dan moeten we onze raadsvergadering ook in andere woorden gaan uitspreken, kan ik u aan- kondigen. En de motie zoals ingediend D66 over inwoners bij betrekken. Zeker, dat die zullen we voor gaan uitvoeren. Dat zullen die ook in het plan van aanpak, geldt ook voor de B1 motie, al terug gaan zitten. Amendement van de Stadspartij. Ik heb in de gespreksronde aangegeven dat ik de gedachte om op hoofdlijnen te bekijken, niet te diep onder de motorkap te duiken zeer aanspreekt. Dus daar staat het college op zich positief tegenover. Het lastige hier zit hem eigenlijk in het woord amendement en dat geldt met name voor het tweede dictum, want wat daar staat, moeten we dan zo doen. En ik moet u wel zeggen. Ik heb nu 24 uur kennis gehad van dit amendement en met de ambtenaren wel zitten worstelen.

Kunnen wij ook waarmaken wat in het tweede deel, in tweede dictum staat, op die vier aspecten indicatoren te gaan bedenken. Een reactie geven op burgers in één getal? Volgens mij is dat nog nergens uitgevonden. Dus ik vraag daar wel om enige ruimte op. Dus we staan er positief tegenover en we zullen daar dan ook op terugkomen.

Maar als u daar nog wat ruimte in kunt geven, zou dat zeer welkom zijn. En voor het overige, mevrouw de voorzitter, verheug ik me op het debat over de startnotitie. Want eerlijk gezegd is dat wat niet onderzocht is, dat was natuurlijk wel is ook niet de taak van de Rekenkamer. Dat gaat echt over beleid. Er zijn wel dilemma's aan de hand, die sommige dingen wel verklaren. Daar ga ik nu niet over uit, maar half mei. Het presidium is ons heel erg genegen, staat erop op de agenda en daarna komt dan ook heel snel het plan van aanpak.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, mevrouw Mijling, heeft u een vraag aan de burgemeester? Gaat uw gang.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ik had een vraag met betrekking tot dat wat u aangeeft bij dat amendement en dat het of mevrouw Grutters het ruim wil nemen. Maar een amendement is toch gewoon feitelijk? Dus dan. Wat bedoelt u dan met de ruimte? Zou het dan een motie moeten worden?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Ja, kijk dat, dat is een oplossing. Je kunt ook naar de woorden kijken. Kijk, als er nu staat en de indicatoren, kwaliteit van informatie op de website. Nou, dat kun je je voorstellen. Maar kwaliteit van reactie op vragen van inwoners. Probeert u maar eens bedenken wat voor indicator dat moet gaan worden. We hebben zoveel verschillende reacties, dus daar vraag ik enige ruimte in om in hoe we dat gaan aanpakken. Dat is het enige wat ik zeg. Maar voor overige met een positieve grondhouding.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan gaan we over naar de tweede termijn. Als er behoefte is van uw raad. Misschien, mevrouw Grutters, in elk geval een reactie op de vraag van de burgemeester. Mevrouw Grutters.

Naam spreker 25: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, ik begrijp de vraag van de burgemeester. Is natuurlijk niet voor niks, hè, dat we dit vragen. Het gaat erom dat. Je kan heel gedetailleerd kijken, maar het gaat er vooral ook om dat de Raad in staat is om te controleren of daar werkelijk wat verandert. En we hebben daar een prachtig instrument voor en dat is die stads-en wijk monitor. En het is de Stadspartij opgevallen dat in die stads-en wijk monitor er eigenlijk maar heel weinig indicatoren zijn die gaan over dergelijke dienstverlening. Dus dat was eigenlijk aanleiding om ook heel specifiek dat zo te benoemen. Ik kijk even naar de mede-indiener. Ik vraag me af als ik achter de tekst en de indicatoren die een beeld geven van dubbele punt maak. Dan heeft u denk ik al meer ruimte. En als mede-indiener meneer Bakker van de VVD daar ook akkoord mee is, dan hebben wij ter plekke hier dit aangepast. Maar, voorzitter, ik wil de burgemeester er wel op wijzen dat we wel streng zijn. En even naar de PvdA, meneer Kraft. Wij zijn zeer content met de inhoud van het onderzoek van de Rekenkamer en we zullen er ook met elkaar op toezien dat daar het één en ander verandert. Dank.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan is hierbij het amendement zodanig aangepast, zoals mevrouw Grutters zei. Is er dan nog behoefte aan een tweede termijn van uw raad? Mevrouw Tumiwa.

Naam spreker 27: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)

Ja, dank, voorzitter. Ik wil toch even ingaan op wat de burgemeester net zei. Want wat ik zei in mijn spreektekst is dat ik vind dat als we communiceren naar inwoners, dat zij moeten begrijpen wat wij zeggen. Naar de inwoners toe, hè? En daarmee bedoel ik, daar moet de norm B1 zijn, omdat je daar wil dat inwoners het begrijpen. Dus dat was mijn uitspraak. En dat ging natuurlijk niet over alle juridische documenten die wij hier bijvoorbeeld in de Raad bespreken die echt wel op een bepaalde manier opgeschreven moeten worden.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dan nog een behoefte aan tweede termijn van uw raad. Dat is niet het geval. Dan kijk nog één keer naar de burgemeester. Ik heb geen vragen gehoord, maar ik kijk toch even naar de burgemeester.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Nee, maar dan ik. De wijziging op het amendement, die geeft in ieder geval wel de ruimte om op die vier genoemde domeinen een goede indicator te gaan bedenken, ontwerpen of te vinden ergens. Goed. Dan gaan we over tot de stemmingen. En dan beginnen we met de moties en daarna met het amendement en vervolgens het raadsvoorstel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan beginnen we met de motie 'B1 voor allen en allen voor B1'. Uw stemmen alstublieft. En zou u misschien willen proberen? Ik snap, meneer Eigenhuijsen. Het is natuurlijk spannend, zo een spel, maar we zijn met iets serieus bezig, dus laten we even de stilte betrachten. Goed. Met 30 stemmen voor en acht stemmen tegen, is deze motie aanvaard. En dan gaan we naar de motie 'Omdat beleid zonder mensen alleen maar papier is'. Uw stemmen alstublieft. Deze motie is unaniem aanvaard. Dan gaan we naar het amendement 'Sturen op uitkomst, niet op uitvoering'. Die is ook nog eens aangepast zojuist. Uw stemmen alstublieft. Met 25 stemmen voor en 13 stemmen tegen, is het amendement aanvaard. En dan gaan we vervolgens stemmen over het raadsvoorstel rekenkameronderzoek Informatievoorziening en dienstverlening. En dit raadsvoorstel is unaniem aanvaard. Dan blijven we nog even in deze samenstelling zitten met uw welnemen, want we gaan naar agendapunt 7.6. Dan gaan we naar het aanpassen van de referendum verordening. Wie mag ik daarover het woord geven in eerste termijn? Dat is de heer Wieken van de SP.

Naam spreker 15: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter. Vorig jaar stemde de Raad een referendum verzoeken weg over het bestemmingsplan over de energie gascentrale. In dezelfde vergadering werd meteen het bestemmingsplan vastgesteld en toen concludeerde onze commissie voor de bezwaarschriften. Die verklaarden het bezwaar daartegen niet ontvankelijk en ze noemde effectieve rechtsbescherming illusoir. De SP heeft goed geluisterd naar wat het college erover heeft gezegd en geschreven. Die conclusie van de commissie bezwaarschriften dat je niet met een bezwaar zou kunnen gaan, die klopt niet. Dat kan wel, ook als het plan waarover het referendum gaat al is vastgesteld. Er is wel een grote maar. Want stel het bezwaar slaagt dan, dan komt er dus een referendum over een plan dat is vastgesteld. En een referendum is een advies aan de Raad.

En dat moet dus vóór de besluitvorming gehouden worden, want advies komt vooraf en niet achteraf. En daarom liet de SP samen met de Partij van de Dieren en de PvdA een motie in 'Een advies is vooraf, niet achteraf', met de opdracht aan het college om het aan te passen in een referendum verordening. Het is wenselijk dat, na een afgewezen referendum verzoek, het voorstel waar het verzoek over gaat wordt verdaagd naar een latere raadsvergadering. Ook hier heeft de SP goed geluisterd naar mogelijke bezwaren van het college en andere partijen. Want je wil de boel niet dicht regelen. Dit voorstel laat dan ook ruimte voor de Raad om af te wijken en het wel in dezelfde vergadering te besluiten als daar zwaarwegende redenen voor zijn. Het draait wel de norm om.

We moeten actief besluiten om iets niet uit te stellen in plaats van wel. Verder wil de SP graag het volksinitiatief toevoegen aan de opties voor een referendum. Dat is een referendum over een onderwerp dat geen ontwerp raadsbesluit is, maar door bewoners zelf aangedragen, uiteraard verder conform alle voorwaarden die er voor een referendum gelden. En ik heb partijen in het verleden hierover horen zeggen: Maar we hebben al een burgerinitiatief. Dat klopt, daar hebben we ook. Maar een burgerinitiatief is geen referendum. Dat wordt namelijk alleen maar in de Raad besproken. En deze twee zaken kunnen wat de SP betreft prima naast elkaar bestaan. Zo kan initiatiefnemer ook voorstellen om iets aan de hele stad voor te leggen in plaats van alleen maar aan de gemeenteraad. En ook daarvoor dien ik een motie in met de wellicht iets verwarrende titel 'Buiten de orde van de raadsvergadering', samen met de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Sorry, ja, ik dacht er komt vast nog iets meer, maar dat was helemaal niet zo. Toen was ik even over aan het nadenken. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Lauret van de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Dank u wel, voorzitter. Ja, een referendum is het ultieme democratische middel waarbij volksvertegenwoordigers de inwoners toestaan advies uit te brengen over specifieke onderwerpen. Dat is een goede zaak. Tenslotte zijn sommige volksvertegenwoordigers geneigd af te dwalen van wat inwoners willen of van verkiezingsprogramma waarop zij zijn gekozen. We kunnen de kwaliteit van de democratie verhogen door inwoners de mogelijkheid te geven een deel van een raadsvoorstel in te brengen voor een referendum, zoals raadsleden delen van een raadsvoorstel kunnen amenderen. Nu moeten inwoners perse ja of nee zeggen tegen een heel raadsvoorstel, ook als ze het slechts met een klein deel oneens zijn. Daarom dienen wij de motie 'Laat inwoners adviseren zoals zij dat willen' in.

Ook zou het beter zijn als inwoners zelf meerdere antwoord scenario's kunnen inbrengen, zoals de Raad dat volgens de huidige regels ook kan. Een zogenaamd preferendum. Dat leidt tot een beter debat en een minder gepolariseerde samenleving. Daarom dienen wij de motie 'Soms prefereren inwoners een preferendum' in, samen met GroenLinks en de SP gaf het zonet al aan. Daarnaast dienen wij ook nog de amendementen van de SP mede in, te weten 'Buiten de orde van de raadsvergadering' en 'Een advies is vooraf, niet achteraf', met veel dank aan de SP voor hun inzet.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed dan, mevrouw van Doorn van ODV.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Dank u wel, voorzitter. Ja, democratie is te waardevol om aan referenda bloot te stellen. En dat is dan ook gelijk de titel van de motie die ik hierbij indien. En het is een heugelijk moment vanavond, voorzitter, want we gaan het

referendum in Nijmegen afschaffen. Want u gaat natuurlijk hier allemaal voor deze motie stemmen. En dat is ook nodig, want er zijn een hoop problemen met het referendum in zijn algemeenheid en dat geldt ook voor Nijmegen. En dat is bijvoorbeeld omdat er gebrek is aan nuance en complexiteit. Het is gevoelig voor populisme en manipulatie. Er worden emotionele in plaats van rationele beslissingen gevraagd of in ieder geval verwacht. Meestal is het een lage opkomst, wat de representativiteit niet ten goede komt. Het is gevoelig voor polarisatie en verdeeldheid. En juist een raad als deze, die zich altijd keert tegen het vergroten van de polarisatie, zou dus eigenlijk tegen een referendum moeten zijn. Er zijn geen waarborgen voor minderheden, het verzwakt het parlementaire systeem.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Van Doorn, ik zie ook nog een vraag van mevrouw Lauret voor u.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ja, ik ben dan even benieuwd of u wel voor een referendum een preferendum bent waarbij inwoners niet in Polen worden gedwongen, maar meerdere antwoordcategorieën kunnen aandragen zelf?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Inwoners in Polen? Oh zo, polen. Ja, ik denk. Excuus, dan ben ik de vraag een beetje kwijt. Of ik dan voor een preferendum ben? Nee, ben ik ook niet voor. Nee, er is. Ik ben heel erg voor inspraak van burgers. En eens in de vier jaar hebben wij verkiezingen. En ze verkiezen een volksvertegenwoordiging die, waarvan zij het, aan wie zij het mandaat geven om alle vraagstukken in hun complexiteit, in hun integraliteit, in samenhang met neveneffecten met andere beleidsterreinen die dat raken, om daar afweging in te maken en ook daar waarborgen aan toe te voegen via moties en amendementen wat we vanavond hier ook allemaal doen, zodat ook de minderheden en de minderheidsbelangen kunnen worden geborgd. En bij een preferendum waarbij een aantal categorieën al voorgebakken zijn of bij een referendum is dat niet mogelijk. Bovendien zijn bij beide vormen is er ook geen debat mogelijk, geen afstemming mogelijk en kun je alleen maar ja zeggen tegen een voorstel. Ook al zijn dat meer dan, is dat meer dan één vraag die voorligt.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Lauret, u heeft een aanvullende vraag.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ja, ik ben dan toch even benieuwd, want veel inwoners kiezen inderdaad één keer in de vier jaar. Maar ze stemmen vaak op een politicus of politica op basis van een verkiezingsprogramma. En in de praktijk is het zo dat politici niet altijd conform hun verkiezingsprogramma stemmen. Dus bent u het met me eens dat er dan toch een mogelijkheid moet zijn voor die inwoners die gestemd hebben op iemand, om dan een soort van in te grijpen of in ieder geval daar een advies over te geven aan de Raad.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, mensen geven een mandaat aan een persoon inderdaad, daar ben ik het mee eens.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Mag ik verder?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, u mag zeker verder. Gaat uw gang.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV) anders stemmen.

En dat is afrondend hoor, want ik had het hele zootje aan steekhoudende argumenten opgenoemd. Er zou één alleen nog bij een gemeentelijk referendum is dat. In principe als er een referendum wordt uitgesproken, dat het dan gecombineerd wordt met de eerstvolgende verkiezingen. En dat betekent dat de in, dat een referendum de kwestie die daarin wordt voorgelegd al gelijk gepolitiseerd wordt en meegaat in de slipstream van de waan van de dag die dat op dat moment die verkiezingen bepalen. Dus het is geen democratisch middel, het is een. Ik heb het ook keurig zo opgeschreven voor u. Het is een op zijn best een quasi democratisch middel, maar het is eigenlijk een antidemocratisch middel. En als raad moeten wij dat natuurlijk niet willen. Als we dat inderdaad wel zouden willen, zijn wij geen knip voor de neus waard. Dus ik ben benieuwd naar de uitslag straks.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan gaan we verder naar...

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Excuus, voorzitter. Het wordt mee-ingediend door het CDA en de VVD.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ja, dank u wel. Mevrouw Thomassen van de Stadspartij.

Naam spreker 7: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, dank u wel, voorzitter. Het is wel heel gevaarlijk om nou gelijk naar mevrouw Van Doorn te moeten, haar te moeten teleurstellen en te moeten bekennen dat ik dat dan volgens haar geen knip voor de neus waard ben. Ik vind het referendum wel een waardevol middel. Ik vind het inderdaad ook een zwaar middel. Daarom hebben volgens mij een prima referendum verordening liggen die daar ook voorwaarden aan stelt voor welke, op welke gronden wij een referendum verzoek kunnen toekennen. En wat mij betreft is dat ook op dit moment een prima referendum verordening. We hebben ook de brief gelezen. Na de gespreksronde is er een brief gestuurd vanuit het college en daar is volgens mij heel wijs en heel kundig ook gereflecteerd op de opties die zijn voorgelegd in de gespreksronde. En eigenlijk zijn wij het heel erg eens met deze brief. Het referendum is op zich een mooi nieuw middel, hebben we ook opgenomen in ons participatiebeleid.

De gemeente gaat zelf kijken op welk moment we het moeten inzetten. We denken dat het wel heel wijs is dat je als gemeente zelf weet wanneer je dat instrument inzet en dat we daar ook ervaring mee opdoen voordat we gaan besluiten om daar de hele referendum verordening op aan te passen. Het volksinitiatief. We hebben tegenwoordig een burgerinitiatief. We vinden dat eigenlijk een meer, een wat meer. Een middel wat juist ook recht doet aan soms aan de complexiteit vanuit een vraag vanuit de samenleving. We vinden dat op zich prima functioneren en zijn fijn dat Nijmegenaren ook zoiets bij ons op de agenda kunnen plaatsen, dus we vinden het volksinitiatief op

dit moment geen toegevoegde waarde hebben. Dus vandaar dat wij tegen de motie zullen stemmen en niet zullen oproepen tot wijziging van de referendum verordening.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Janssen van D66.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, voor D66, het zal u waarschijnlijk niet verrassen, is het referendum een heel waardevol instrument. Het biedt de inwoners de kans om zich uit te spreken over besluiten die hen direct raken. En juist daarom is het belangrijk dat het proces heel helder, eerlijk en zorgvuldig is ingericht. En wij kunnen ons in grote lijnen vinden in de verordening die nu voorligt. Tegelijkertijd is voor D66 democratische vernieuwing ook een belangrijk thema. Niet omdat we alleen aan het. Niet omdat we alles alleen aan het referendum willen overlaten, integendeel zelfs, maar omdat we erin geloven dat de democratie sterker wordt als mensen echt betrokken worden bij het besluitvormingsproces.

En om die betrokkenheid te vergroten zijn wij voorstander van het toevoegen van het preferendum. Niet elk onderwerp leent zich voor een simpele ja nee vraag en een preferendum biedt juist ruimte voor deze nuance. En het nodigt inwoners uit om actief mee te denken in plaats van alleen voor of tegen te stemmen. De kracht van onze democratie zit volgens ons in de balans tussen de directe en de indirecte vertegenwoordiging. En die balans stelt ons als raad in staat om de verantwoordelijkheid te nemen en tegelijkertijd inwoners een stem te geven wanneer dat nodig is. Dank u wel.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. En dan zie ik de heer Wieken voor een vraag aan mevrouw Janssen. Ja, gaat uw gang.

Naam spreker 15: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ik heb een vraag aan mevrouw Janssen. Mevrouw Janssen zegt dat mensen moeten worden betrokken bij het, bij het, bij het proces betrokken referendum. Vindt mevrouw Janssen ook goed dat als de bevolking advies geeft aan de Raad, dat het advies plaatsvindt voordat de Raad een besluit neemt en niet daarna?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Mevrouw Janssen.

Naam spreker 18: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)

Ik weet waar u naartoe gaat, maar ik kan me heel goed vinden in de beantwoording van het college op dit onderwerp.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan zie ik mevrouw Tumiwa van GroenLinks die haar eerste termijn wil.

Naam spreker 27: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)

Dank, voorzitter. De referendum verordening hoeft wat GroenLinks betreft niet aangepast te worden en we hebben in de gespreksronde en daarna ook in de brief aan de Raad vanuit het college gezien dat ze met goede argumenten komen om de verordening op deze manier te houden. Echter, preferenda zijn voor ons wel een middel om meer perspectieven van inwoners te krijgen. Het lijkt ons dan ook een goed middel om toe te voegen

aan onze participatie gereedschapskist en het lijkt ons een goed idee om dit ergens, dus niet perse in deze verordening vast te leggen. Wij dienen daarom de motie van de Partij voor de Dieren 'Soms prefereren inwoners een preferendum' mede in.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dan kijk ik nog rond. En dan komt mevrouw Mijling van de eerste termijn van het CDA.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, CDA is geen fan van referenda en ook niet van preferenda. En dat heeft te maken met het feit dat wij, mede als stad echt bewezen hebben in het verleden dat we er ook niet goed mee omgaan. We hebben het bij het stadseiland gezien. We hebben het in 2006, dat is al wel even geleden, gezien bij de Donjon die wel werd aangenomen door de stad met een dikke ja van 63,5 procent, maar vervolgens door partijen die hier voor een referendum zijn toch echt wel gewoon tegen werd gehouden, waardoor uiteindelijk 20 jaar later werd besloten om, nou, iets korter dan 20 jaar werd besloten om hem toch maar niet te bouwen. Dus wat levert het op? Het levert vrij weinig op. Het levert eigenlijk alleen maar stress op in de stad, het levert verdeeldheid op in de stad en het levert een gevoel van kijk, ze doen weer niet met wat wij gezegd hebben als inwoners. Dus doe het dan niet. Eén keer in de vier jaar naar de stembus. Dan kan iemand echt zeggen: Hé, jij mag van mij volgende vier jaar bepalen. En als mensen het daar niet mee eens zijn, dan mogen ze maart 2026 gewoon weer op iemand anders stemmen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dank u wel. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van de eerste maand van de Raad en ga ik voor de reactie voor de op de moties naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Ja, wellicht kan ik met dank voor uw inbreng al toch wel een hoop kou uit de lucht nemen, want ik neem het niemand kwalijk, maar ik werd ambtelijk ook op geattendeerd. U heeft eigenlijk al dik een half jaar geleden een aantal uitspraken gedaan in het kader van participatie en daar wordt onder andere het preferendum al in genoemd. Dus ik zou al kunnen beginnen met te zeggen dat de voorliggende motie in zekere mate, ik wil het niet te scherp stellen, van overbodigheid heeft, want ik citeer het maar voor u. In Q2, dus dat is nu al hè, komt er een raadsbrief die ingaat op uitvoering van actiepunten negen uit het betreffende actieprogramma 'Ons samenwerken met de stad'. Dan worden al dat soort instrumenten zoals preferendum, wordt zelfs met naam genoemd benoemd. En dat moet dan uiteindelijk leiden in het eerste kwartaal van het volgend jaar tot een nieuwe participatie verordening waar de referendum verordening onderdeel van geworden.

Of je zou omgekeerd kunnen. We gaan de referendum verordening uitbreiden met andere instrumenten. Ik zou u eigenlijk in welwillende overweging willen geven om die motie aan te houden dan wel in te trekken, zodat we ook dat debat met elkaar, of u onderling en met het college op een goede manier kunnen voeren. Dat ten aanzien van de motie 'Soms prefereren inwoners een preferendum', maar ook meer in zijn algemeenheid, want dat stelt sommigen misschien gerust. Die denken we gaan dit vanavond toch niet allemaal regelen? Nee, we krijgen nog kansen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Ik zag een vraag van mevrouw Lauret, misschien specifiek ook over deze motie.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ja, op dit moment is een de mogelijkheid van een preferendum ook al opgenomen in de referendum verordening, maar op initiatief van de Raad. Zegt u nu dat in dat nieuwe participatiebeleid er ook een preferendum komt op initiatief of een referendum mogelijkheid op initiatief van inwoners? Want daar gaat deze motie over.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dat is precies waarom ik zou zeggen: Doe die motie nou niet, want u gaat er een hele specifieke invulling op geven. Terwijl ik eigenlijk zeg: Laat ons breed beginnen en dan inzoomen op wat je wilt doen. Want er zijn wel heel veel haken en ogen al te beginnen. Wat is de definitie van een preferendum? Dus dat is wat ik zeg. Dus we zijn niet tegen, maar we zeggen alleen, laten we ons, ook u als raad, zeg ik enigszins, houdt u aan uw eigen koers die u heeft uitgezet en dan komen we er vanzelf wel goed uit of niet. Uiteindelijk stemmen we, hè. De andere moties, mevrouw de voorzitter. 'Een advies is vooraf niet achteraf'. Ja, de heer Wieken heeft de nuances op zich gezet, maar ik stel toch voor. En dat is ook in die brief aan het college zeg, om vast te houden wel aan de cruciale positie die de Raad, die u dus zelf inneemt, dat u wel kunt bepalen. Oké, we stellen nog een voorstel uit om dat we daar ruimte aan willen geven, als mensen bezwaar, in beroep willen gaan. Of we doen er om hele goede redenen niet. Dat is hoe het in dit land geregeld is en daar kunt u en mag u natuurlijk anders over denken. Maar wij denken dat het mogelijk is om de knip te maken. Maar het is ook goed om het uitgangspunt te hebben. Dat ligt wel bij de Raad, dus in die zin zou ik de motie ontraden. 'Buiten de orde van de raadsvergadering'.

Ik moest ook even opletten. Ik denk, hè, we doen nog eentje buiten de orde? Maar toen. Je moet altijd de inhoud lezen, dat blijkt maar weer. Ja, over het volksinitiatief hebben we natuurlijk vijf jaar geleden bij het wijzigen van de referendumverordening ook gehad. Ik denk dat de keuze waarom het eruit is gehaald, het is door één van u ook gezegd, omdat er ook al heel veel andere instrumenten zijn nog steeds de juiste keuze is. Dus die motie zou ik ook willen ontraden. 'Laat inwoners adviseren zoals ze willen'. Dat is de derde, die ik hier heb, voorleggen. Dat zou ik u zeker willen ontraden. Een raadsvoorstel wordt niet voor niets in de samenhang der dingen voorgelegd, met verschillende beslipunten en de samenhang. Het is aan uw raad om te bepalen. Ik wil dat anders. U kunt het amenderen. Ik kan me nog een paar maanden geleden tot daar, dat dat ook gebeurd is op een raadsvoorstel. Dat is de essentie waarom je een integraal voorstel op tafel legt. En het is heel erg goed, zeg ik dan richting mevrouw Van Doorn, dat via een referendum dat integrale voorstel voorgelegd kan worden aan de burgerij. Ja, zeker. Ik sta niet altijd aan uw zijde, mevrouw Van Doorn.

En soms. Nee, die hebben we al gehad over het referendum. En dan de laatste. Democratie is te waardevol aan referenda blootstellen. Ik heb het al verklapt wat het college hiervan vindt. Ik zou hoogst kunnen toevoegen. Er zijn uiteraard altijd argumenten tegen een referendum te bedenken, zoals er ook hele goede argumenten voor een referendum zijn te bedenken. We hebben ervoor gekozen in Nijmegen om het raadgevend referendum, want daar gaat het over, niet meer, niet minder, op te nemen in de verordening. En u heeft uiteindelijk ook als raad toch het laatste woord. Of het wel of niet plaatsvindt, waarmee we de rangorde der dingen. Ik ga niet weer over de hiërarchie beginnen, maar waarin de vertegenwoordigende democratie bovenaan staat, maar je wel maximaal mogelijkheden geven voor de bevolking om ook andere middelen te benutten. Punt.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, dan kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn van uw raad. En misschien ook een reactie, bijvoorbeeld van mevrouw Lauret, op de vraag of u wel de motie of niet wil indienen.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Ik zou heel graag even willen schorsen om te overleggen met de mede-indieners.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Dat kan in twee minuten, lijkt mij. Ja, dan schorsen we voor twee minuten. Ja. Mevrouw Lauret. Ik zou graag de raadsvergadering weer hervatten en graag horen wat de uitkomst is van uw consultatie. Mevrouw Lauret.

Naam spreker 17: Mevrouw Lauret (Raadslid PvdD)

Voorzitter. We houden hem aan.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

U houdt hem aan. En dan gaat het even dat we precies weten om welke het gaat. Even kijken. Dat gaat om. Soms prefereren inwoners. Mevrouw Lauret. Het gaat over de motie. Soms prefereren inwoners een referendum. Die houdt u aan. Betekent dat dat u de andere motie die u heeft ingediend wel in stemming wilt brengen? Ja, goed, dan ga ik nog even. Volgens mij zag ik mevrouw Van Doorn net nog een tweede termijn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ik wou even reageren op de laatste woorden van de burgemeester en dat triggerde mij. Want er is al vaker gezegd hier ook dat. Alle participatieve instrumenten, waaronder het referendum, een adviesfunctie heeft of een raadgevend zoals het bij het referendum heet. Maar dan moet het. Het orgaan waaraan het advies wordt gegeven moet daar ook wel vanuit zijn rol als zodanig mee kunnen omgaan en het. De stads peiling omvat stadeiland Veur Lent heeft besloten dat jullie daar gewoon niet mee om kunnen gaan. Dus ja, jullie is niet de voorzitter, maar mijn meesten van mijn collega raadsleden, dus dat is nog een keertje een. Een reden om voor mijn. Motie te stemmen.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA + Plaatsvervangend Voorzitter)

Goed, is er nog een reactie in tweede termijn van één van de raadsleden? Dat is niet het geval. Er zijn geen vragen meer aan u gesteld. U heeft daar ook geen, maar u wilt daar niks meer over zeggen verder. Volgens mij zijn de woorden daarover gewisseld. Dan gaan we over tot de stemming. Wat betreft de moties die nog voorliggen en dat zijn er nu vier. Eentje is aangehouden en dan beginnen we met de motie buiten de orde van de raadsvergadering. En missen nog één stem. Met zes stemmen voor en 32 tegen is deze motie verworpen, dan gaan we naar de motie en een advies is vooraf, niet achteraf. Uw stemmen, alstublieft. Met tien stemmen voor en 28 stemmen tegen is deze motie verworpen. Dan gaan we naar de motie. Laat inwoners adviseren zoals ze dat willen. Uw stemmen alstublieft. Met zes stemmen voor en 32 stemmen tegen is deze motie verworpen. En dan gaan we naar de motie. Democratie is te waardevol om aan referenda bloot te stellen. Met zes stemmen voor en 32 stemmen tegen is deze motie ook verworpen. En dan geef ik weer het woord terug aan uw voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel mevrouw Brand. Wij zijn inmiddels toegekomen aan agendapunt 7.7, de voortgangsbrief taalstelling programma werk en inkomen. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Geers, allereerst.

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Ja, dank u wel, voorzitter. Vanavond bespreken we opnieuw een bezuiniging van 1,5 miljoen op werk en inkomen. Geld dat wordt weggehaald bij mensen met de minste draagkracht. Er ligt nu een brief van het college. Later

nemen we er een besluit over. De ergste klappen zijn afgewend door overgebleven geld in te zetten, maar vanaf 2026 gaat het alsnog pijn doen. Minder geld voor de meedoen regeling, een duurder busabonnement en een duurdere zorgverzekering van de gemeente. Wat betekent dat concreet voor werkende armen 150 euro minder voor activiteiten voor inwoners met hoge zorgkosten, de gemeentelijke verzekering jaarlijks 50 euro duurder en ook het busabonnement wordt in prijs verhoogd. En waarvoor? Voor een bezuiniging die we elk jaar opnieuw moeten opvangen met incidenteel geld. En hopen dan maar dat het goed komt. Dat is geen beleid, dat is pappen en nat houden. Dit is wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een interruptie mevrouw Geers namens de heer De Beer door de heer De Beer.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, ik heb een vraag aan de SP. Is de voortgangsbrief volgens de SP een voldongen feit?

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Nee, het is geen voldongen feit, maar wij vinden het als SP nodig om nu al een signaal te geven dat we gewoon moeten oppassen met de richting waarin het gaat en dat we 1,5 miljoen als een soort. Ja, iets als een feit zien. 2026 is een ravijn jaar en we moeten allemaal gaan bezuinigen, ook op werk en inkomen en ook op mensen met de minste werkkraft. En dat willen we eigenlijk min of meer van tafel vegen door het op een andere manier te gaan bekijken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer De Beer.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, is de SP het er maar mee eens dat heel veel zaken nog onzeker zijn, Bijvoorbeeld wat straks het voordeel wordt. We hebben een voorjaarsnota gezien. Het ravijn jaar wordt verlicht. We weten niet wat dat gaat betekenen, dus dat het allemaal wel erg precair is. Wat de SP nu allemaal opsomt.

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Klopt, we hebben inderdaad nog de meicirculaire. We hebben nog inderdaad en nu hebben we nog aantal gegevens. Het kan allemaal veranderen, maar dan nog blijft het SP standpunt dat we überhaupt niet richting het bezuinigen op deze groep mensen moeten gaan. Richten. Ons gaan richten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Gaat u verder mevrouw GS.

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Dit is het moment om het college de boodschap te geven dat we hier niet mee akkoord gaan. We kunnen niet roepen om hervormingen en hopen dat het wat oplevert als we allemaal weten dat dat op de korte termijn geen oplossing is. We kunnen niet elk jaar hopen dat er geld over is en een invulling van de bezuinigingen improviseren. Dan kan de Raad niet sturen, het college niet werken en is de onzekerheid en het risico voor de inwoner. Voor de SP is het glashelder. Bezuinigen op mensen die al weinig hebben is onacceptabel. We waren tegen de begroting en dat zijn we nu nog meer. Nu blijkt hoe hard dat mensen raakt. Daarom dienen we de motie bijsturing wanneer

het moet in. En we vragen het college om geen bezuinigingen voor te stellen die de nota wonen raken zoals nu worden voorgesteld, zodat onze minima hier daadwerkelijk niet de dupe van worden. Zoals beloofd. Er is intelligent geld over op werk en inkomen, maar dat verdwijnt nu in de reserve. Daar kun je niet jaren van tevoren op begroten en daarom werkt het huidige plan niet. We schieten onszelf boekhoudkundig in de voet. We willen dat het college het reserveert voor 2026 en de pijnpunten daarmee dekt. Het college vaart nu recht op problemen af en met deze motie grijpen we op tijd in. We geven een waarschuwing. Coalitiepartijen zoals GroenLinks, D66 en Stadspartij hebben keer op keer beloofd dat deze bezuinigingen de inwoners niet zouden raken. En dan is dit het moment om dat ook waar te maken. Door deze richting aan te geven en op een andere manier ernaar te kijken. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Hussen.

Naam spreker 29: De heer Hussen (Raadslid GroenLinks)

Dank je wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben het vandaag niet alleen over cijfers of technische afwegingen. We hebben het over de manier waarop we in deze stad keuzes maken over of we met visie en samenhang te werk gaan of telkens besluiten nemen zonder het grote plaatje te overzien. Deze voortgangsbrief geeft aan hoe het college stappen wil zetten binnen het programma Werk en inkomen. Wat ontbreekt is het verhaal omheen. Wat is het doel? Waar willen we naartoe en hoe zorgen we dat inwoners die ondersteuning nodig hebben op een betere manier geholpen kunnen blijven worden? Wat wij vragen is heel simpel. Een richtinggevend verhaal, één dat duidelijk maakt hoe beleidskeuzes samenhangen, hoe anders werken eruit kan zien en wat de maatschappelijke impact daarvan is.

Niet om alles vast te timmeren, maar juist om ruimte te scheppen voor een afgewogen besluit met oog voor de toekomst. Want alleen dan kunnen we echt hervormen in plaats van herschikken. Voorzitter, het college heeft de taakstelling van 2025 al kunnen invullen zonder één maatregel te hoeven nemen en zonder ook maar één euro te hoeven snijden. Dat onderstreept precies wat wij zeggen. Er is ruimte binnen het programma Werk en inkomen. Laten we die ruimte dan ook met elkaar zoeken. Voorzitter, de keuzes die we maken gaan over mensen, niet over miljoenen. Dan verdienen die keuzes ook een visie, tijd en afweging. En precies dat vraagt zorgvuldigheid. Daarom deel ik namens mijn partij de motie 'Drie keer omdraaien is drie keer nadenken in'. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. De heer Galijasevic.

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Dank u wel, voorzitter. Het college heeft bij de begroting voorgesteld om te bezuinigen op armoede regelingen. Daar was de PvdA fel tegen. De coalitie heeft besloten om de bezuinigingen niet alleen uit armoede regelingen te halen, maar ook het werk. En daar was de PvdA fel tegen. Dat we dit slechte nieuws uit de voortgangsbrief nu bespreken, komt door slechte keuzes die niet genomen hadden mogen worden. En dat terwijl de problematiek op bestaanszekerheid enorm is. Gewone mensen komen steeds moeilijker rond. We moeten mensen ondersteunen in plaats van te bezuinigen op bestaanszekerheid. Bezuinigen, dat is wat hier gebeurt. Gisteren hoorde nog van het college dat de aangenomen motie om een pilot schuldenvrij niet gaat uitvoeren vanwege een geldgebrek.

Dus waar is dan het geld wat elke over is? Zo blijkt maar weer. Incidentele onderbestedingen zijn geen oplossing voor een structureel probleem. De PvdA heeft concrete voorstellen gedaan om de bezuinigingen terug te draaien

en de ambities te verhogen. We waarschuwen dat de bezuinigingen, hoe dan ook, mensen in de armoede zullen raken. De coalitie hield, tegen het advies van het college in, vol dat dit niet zou gebeuren. En wat blijkt uit de voortgangs- brief? Het college voert hun opdracht uit. Het heeft gesneden waar mogelijk, maar de lucht is eruit. Met als gevolg dat we vanaf 2026 snijden in armoede regelingen en dat nieuwe maatregelen niet worden opgepakt.

Vindt het college dat ze het amendement van de coalitie goed hebben uitgevoerd? En, ik kijk ook naar de coalitie, vindt de coalitie het nog steeds verstandig om de onderbesteding gebruiken om bezuinigingen te dekken? Zeker gezien het feit dat we de grote ambities die we met elkaar hebben gehad, waar ook de coalitiepartijen voor hebben gestemd, die niet uit kunnen gevoerd worden door geldgebrek? Laat het duidelijk zijn. We hebben nooit gekozen voor bezuinigingen. De PvdA is hier fel tegen. Wij gaan dan ook stemmen tegen ze, tegen de motie stemmen. Ook wij zijn voor een hervorming van het armoedebeleid en daar staan we zij aan zij met GroenLinks. Maar een lange termijn hervorming is geen oplossing voor het probleem dat nu hier voor ons ligt. De motie van de SP vinden we sympathiek, maar geeft wat ons betreft ook het verkeerde signaal af.

Naam spreker 29: De heer Hussen (Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een interruptie van de heer Hussen.

Naam spreker 29: De heer Hussen (Raadslid GroenLinks)

Voorzitter, ik ben het nou even kwijt. Wat ik graag zou willen weten is het. Aan de ene kant zegt de heer Galijasevic van, u moet niet gaan hervormen, u moet gaan herschikken. Aan de andere kant zegt hij, we zijn het niet eens met u, met uw motie. Wat is het nou, één van de twee?

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Dat zeg ik niet. Ik zeg dat ik ook voor een hervorming ben. Maar een hervorming duurt een aantal jaar en het probleem wat hier voorligt in dit voor en deze voortgangsbrief gaat over volgend jaar. Dus die hervorming is over of volgend jaar nog niet. Het is geen oplossing voor het probleem en het gat wat nu ligt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Mevrouw Geers, een interruptie. Ja.

Naam spreker 28: Mevrouw Geers (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Mij is het ook even niet duidelijk wat mijn collega zegt van de PvdA. U zegt dat u tegen bezuinigingen bent. In onze motie staat ook dat wij niet die bezuiniging op werk en inkomen willen. We zijn ook tegen het armoedebeleid geweest. Waarom stemt u dan nu niet mee met onze motie? Of het moet zijn dat u over dictum drie valt en die kunnen we dan eventueel gescheiden laten met in te stemmen?

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Ja, als u goed naar mijn verhaal heeft geluisterd, zeg ik dat we niet moeten gaan, de onderbesteding op het programma niet moeten gaan gebruiken omdat de problemen op werk en inkomen groot zijn. Nou, ik snap dat u dat als een concrete oplossing kiest, maar wij kiezen er niet voor. Wij hebben een aantal voorstellen gedaan om het uit de andere manieren te dekken en we zullen ook bij, op het moment dat het echte voorstel en de echte

keuze wordt gemaakt, zullen ook andere keuzes maken en dan kunnen we misschien ons vinden in uw voorstel. Maar nu niet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed. Ik kijk wie ik voorts het woord kan geven. De heer Van Luik.

Naam spreker 31: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Dank u wel, voorzitter. En we zien inderdaad dat zoals verwacht, er nu moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. Het college heeft keurig uitgerekend dat er toch een raming van het participatiebudget nodig is met inclusief beschut werk. En ook dat er een premieverhogingen voor deelnemers van de kas van de gemeentelijke zorgverzekeringen nodig is om die bezuinigingen van anderhalf miljoen te dekken. En dat is heel pijnlijk. Het CDA was ook geen voorstander van. We hadden ook bij de begroting plannen gemaakt om het alternatief te dekken. Maar helaas is het, heeft de coalitie, in ieder geval de meerderheid, toch besloten deze bezuiniging door te voeren. Als we kijken naar de motie van de SP 'Bijsturen wanneer het moet', dan hopen wij als CDA ook in ieder geval. Wij zijn benieuwd naar de beantwoording van de wethouder of het op deze manier mogelijk is, maar we hebben er ook vraagtekens bij. De heer Galijasevic verwees er ook al naar, de onzekere financiering van het Rijk en ook de tijdelijkheid van bepaalde meevallers. We zijn benieuwd hoe het college daartegenover kijkt. En hoewel deze oplossing van de SP in ieder geval ook financieel onorthodox is, is in ieder geval een oplossingsrichting die en die ook op papier gezet durft te worden. En dat in tegenstelling tot de coalitie, want we lezen hier het amendement of in ieder geval het motie van GroenLinks, die eigenlijk meer lijkt op een soort schietgebed, hopend dat deze bezuiniging op de allerarmsten waar ze zelf voor gekozen hebben, door een wonder toch niet hoeft te gebeuren. En, voorzitter, ik mis toch de keuzes die de coalitie kennelijk niet durft te maken.

Want, voorzitter, de coalitie. Het college heeft precies uitgevoerd waar ook het amendement bij de begroting om gevraagd werd, waarbij hier een tussenrapportage ligt. Voorzitter, het zou ook de coalitiepartijen sieren om ook bij de begroting dekking te zoeken om deze bezuiniging op de allerarmsten niet te hoeven houden. En het CDA heeft daar wel voorstellen voor gedaan en wij hopen dan ook dat wij, in ieder geval samen met andere partijen, wellicht toch nog een andere keuze kunnen maken bij de begroting waarin we wel kunnen, de bezuiniging op andere manieren kunnen ondervangen dan deze bezuiniging op de allerarmsten. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. De heer Salemans.

Naam spreker 26: De heer Salemans (Raadslid PvdD)

Dank u wel, voorzitter. Ik beperk mij ten aanzien van de voortgangsbrief over de taakstelling van het programma Werk en inkomen tot een specifieke vraag aan het college. Om met de komst van de landelijke impuls gelden voor sociale ontwikkelbedrijven, zullen de gelden die gereserveerd stonden voor de Nijmeegse Tosss ondernemingen terugvloeien. Maar wij krijgen signalen vanuit sociale ondernemers dat er zorgen leven over of het werkbedrijf nu wel op tijd alles op orde heeft om deze nieuwe gelden, dus vanuit de landelijke impuls gelden voor sociale ontwikkelbedrijven, of die op tijd aan de sociale ondernemers toe te kennen. Of dat of dat kan? En kan de wethouder deze zorgen wegnemen en toezeggen dat er alles aan gedaan wordt om ervoor te zorgen dat dit wordt gewaarborgd, dus dat die gelden wel gewoon op tijd beschikbaar zullen zijn, zodat alle sociale ondernemers hun werkzaamheden kunnen blijven uitvoeren? Ik hoor daar graag een reactie op vanuit het college. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer De Beer vervolgens.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, dank, voorzitter. In de gespreksronde heb ik al aangegeven dat Stadspartij het veel te precair vindt om een goede inschatting van de situatie te maken rondom werk en inkomen. Er zijn nog veel open eindjes. We wachten nog op uitvoeringen van moties, financiële kaders zijn nog in beweging en er ligt nog geen definitief besluit. Daarnaast hebben we hier een wethouder zitten die de taakstelling voor 2025 ook zonder pijn heeft weten op te lossen. En we hebben er vertrouwen in dat hij dat in 2026, voor 2026 weer weet te regelen. Dat betekent niet dat er structureel iets moet veranderen. De wethouder wist voor 2025 al negen ton meer weg te strepen dan de opgave was en in de jaarrekening van 2024 zagen we dat er al 5,2 miljoen over was op werk en inkomen. Tegelijkertijd zijn we aan het bezuinigen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Er is een interruptie.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

En dat is heel lastig uit te leggen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, kijk eens aan. De heer Galijasevic.

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Dank u wel, voorzitter. Kunt u uitleggen wat u bedoelt, zonder pijn?

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Zonder pijn is betekent dat we zaken hebben kunnen strepen en waar dat makkelijk te doen was.

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Wat is makkelijk te doen?

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nou, makkelijk te doen. Dat is bijvoorbeeld geld wat toen vrijkwam toevallig met maatwerkbanen. Dat doet voor nu doet dat geen pijn, want we gaan ook. Een onderzoek komt daarvan. Wat daar of het nog voordelen zijn rondom de maatwerkbanen? Of dat we dat geld anders moeten invullen? Op dit moment hebben we dat anders ingevuld.

Naam spreker 30: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)

Ja, uw partij heeft ook gestemd voor een motie voor een pilot schuldenvrij. Maar nu horen we gisteren dat daar geen geld voor is. Hadden we dat geld niet beter daarvoor kunnen gebruiken in plaats van bezuinigen te dempen?

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Om heel eerlijk te zijn, heb ik dat stuk. Dat is gisteren uit het college gekomen, maar dat hoorde ik net. Maar ik heb er nog geen tijd voor gehad om dat te lezen, want ik had gisteren een begrafenis. Dus dat zal ik nog moeten lezen en dan zal ik kijken wat daar de afwegingen zijn geweest en wellicht pakken we dat samen op.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Oh, dat was het dan, meneer de Beer of?

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nee, ik ga graag verder.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Gaat u verder.

Naam spreker 23: De heer de Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ik zit nog halverwege, want ik zei dat het lastig was uit te leggen. Nou ja, volgens mij heb ik dat net toch nog wel redelijk gedaan. Dit toont wel maar weer eens aan hoe nood, aan hoe nodig het is om een ander naar een ander systeem toe te gaan. Zoals ik al vaker heb gezegd, kan ik niet wachten om daarmee aan de slag te gaan. Wat ik toch wel kwijt wil, dat is wel richting de SP, die nu eigenlijk met grote stelligheid wil vastleggen wat er aan het eind van het jaar moet gebeuren. En ik snap die reflex, zeker als het om kwetsbare mensen gaat, maar dat vind ik ook wel zorgelijk dat ze daarbij doen alsof het besluit al genomen is en mensen nu al bang moeten zijn voor het ergste.

En als het er om gaat, dan is het juist die mensen niet onnodig onzeker maken. En dan voel ik al de interruptie aankomen dat wij juist degene zijn die mensen onnodig onzeker maken door dit op te nemen in de voortgangsbrief. Maar dit is voor nu nog een papieren werkelijkheid voor een sluitende begroting. Door nu al te roepen dat de bezuiniging per direct geschrapt moet worden, suggereer je dat het al een voldongen feit is. En dat is simpelweg niet waar. En dat helpt niemand. Moet je over de rug van deze kwetsbare mensen willen scoren door ze op hun kwetsbaarheid te wijzen? Wij kiezen ervoor om zorgvuldig te werk te gaan. We nemen op het juiste moment een besluit met alle feiten op tafel. En ja, daarbij is het wat mij betreft, het belang van de mensen om wie het gaat leidend. Maar laten we dat belang dan ook echt dienen. Niet door angst te voeden, maar door verantwoordelijkheid te nemen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Verschuren.

Naam spreker 32: De heer Verschuren (Raadslid D66)

Dank u wel, voorzitter. Ja, het zal niemand ontgaan dat dat het financieel lastige tijden zijn voor gemeentes. Het ravijnjaar komt eraan en dat vraagt om keuzes maken. Soms ook om moeilijke, om moeilijke keuzes. In deze brief is een voorstel hoe de taakstelling voor werk en inkomen in te vullen. Voorzitter, voor ons is het simpel. Haal de maatwerkbanen uit de uit de begroting en maak ruimte voor de inkomensgrens voor de voor de meedoen regeling op 140. De maatwerk- banenplan wordt niet uit uitgevoerd. Het is zinloos om deze in de begroting te laten staan. Budget zou moeten volgen op een op een uitvoeringsplan en niet andersom. Van alle keuzes is de versobering van de van de meedoen regeling voor ons de meest lastige. Dit past in het plan van het college om alle inkomensregelingen te harmoniseren naar één inkomensgrens en de consequentie is een enorme armoedeval. Sommige mensen die net wat meer gaan verdienen, houden er netto minder van over. Mensen die meer willen gaan werken, moeten er eigenlijk altijd beter op worden, zodat ons armoedebeleid niet werkt als een vangnet, maar als een trampoline. Tot zover, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 4: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, in mijn laatste minuutjes. Ik ja, ik ga eigenlijk even wat zeggen over de gang van zaken. Want inhoudelijk, het zal allemaal wel. De. Het college heeft gereageerd op een amendement van GroenLinks en de Stadspartij bij de begroting. Die zijn ze aan het uitvoeren. Dat hebben ze keurig uit puur fatsoen, heeft de wethouder daar een voortgangsbrief voor gedaan. Maar het is work in progress. Dus laten we alsjeblieft het college een keertje de ruimte geven om het pad af te lopen waar we zelf om hebben gevraagd en dan te gaan kijken van wat daar uitkomt en dat integraal dan te gaan bespreken. Het is, en zeker vanaf de GroenLinks fractie vind ik dit echt. Nou ja, ik vind het eigenlijk best wel schofterig om dit op deze manier te doen, want je stuurt de wethouder een bepaalde kant op.

Daar moet je uitkomen. Kijk maar even welke route je hebt en onderweg, zonder dat je een routeplan geeft, ben je wel steeds de wisseltjes aan het verleggen voor de wethouder. Zo kan het college niet werken, dus ik ben hartstikke tegen de motie. Allebei. Laten we een keertje rust bij de stukken nemen en op zeker op dit dossier en het college een keertje aan de gang laten totdat ze het raadsvoorstel over de taakstelling gereed hebben en de nota over financiële bestaanszekerheid. En dan praten we met zijn allen verder.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik vooralsnog het woord geven? Niet? Dan het woord aan wethouder Brom namens het college, met name een reactie op de ingediende moties en, nou, enkele vragen.

Naam spreker 33: De heer Brom (Wethouder)

Inderdaad. De ingediende moties en enkele vragen. En ik zal geen verhaaltje vooraf houden, voorzitter, gezien de tijd. Allereerst. Er kwam een vraag van de PvdA. Heeft u de motie de het amendement goed uitgevoerd? Ja, we zijn bezig om het amendement uit te voeren. Niet alles is nog compleet uitgevoerd. Want inderdaad, zoals mevrouw Van Doorn zegt, er is work in progress. En kort gezegd, we proberen ons echt snot voor de ogen te werken om te zorgen dat we alle zaken goed voor elkaar krijgen. En voor 2025 is dat is dat best goed gelukt, durf ik te zeggen namens het college. Vanuit het CDA is de vraag gekomen. De tijdelijke meevallers en dan kom ik meteen op uw motie mevrouw Geers. Ja, we hebben financiële spelregels met elkaar afgesproken. En ik begrijp heel goed hoe u dit bedoelt. Alleen de financiële spelregels, die staan dit niet toe om dit op deze manier te doen. Gelden die over zijn, vloeien terug, krijgen een integrale afweging. Dus ja, helaas moet ik deze motie, moet ik, moet ik daarmee ontraden. Dan kom ik even bij de Partij van de Dieren over de Tossssgelden. Deze Tossssgelden zijn teruggegaan. Momenteel zijn we bezig met andere impuls gelden en daar worden er plannen voor geschreven. Honderd procent zekerheid kan ik u niet geven. Er bestaat geen honderd procent zekerheid, want we weten ook niet precies wat er binnen het werkbedrijf gebeurt. Wat ik u wel kan meegeven.

k maak me er wel sterk voor. Het college maakt zich daar sterk voor. Correctie, voorzitter. College maakt zich er sterk voor om te zorgen dat die SROI gelden die we allemaal voor die voor die impact ondernemers nodig hebben, dat we die ook gaan versterken en verstevigen zodat we ook die club van ondernemers een goede basis kunnen geven. Dan komen we bij GroenLinks met de motie die zegt 'Drie keer omdraaien is drie keer nadenken'. Ik heb daar, er zijn wat vragen bij, want als ik kijk naar dictum één. Daar vraagt u om meer samenhang, meer verhaal erachter en hoe, welke richting gaan we met elkaar op en kan ik dat? Kunnen we dat meenemen als college ook naar de begroting toe? Ja, die richting, die willen we doen. Dat dat dat willen we graag. Echter, ik zie op dictum drie: En verwerk het uiteindelijke hervormingsplan in de nota Financiële bestaanszekerheid.

Dat zijn twee verschillende dingen. En om zaken niet op één hoop te gooien, want het één kan heel andere gevolgen hebben dan het ander, dan voor het ander, wil ik die graag ook uit elkaar houden. Dus we krijgen in Q4, zoals je dan vraagt, de nota Financiële bestaanszekerheid, zoals we met de Raad ook hebben afgesproken dat we dat in Q4 ook zouden aanleveren. En dan maken we een aparte notitie, maken we ervan voor die, voor het hervormingsplan of in ieder geval zoals wij daar nu tegenaan kijken wat de mogelijkheden eventueel zijn. Want uiteindelijk, de Raad gaat daar uiteindelijk altijd over beleidsplannen, in de laatste stap. Als ik dat zo mag uitleggen, meneer Hussen, dan kan ik dit toezeggen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Nou, kijken of de heer Hussen daar gelijk een reactie kan geven? En wel voor de start van de tweede termijn gelijk.

Naam spreker 29: De heer Hussen (Raadslid GroenLinks)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ons verhaal van GroenLinks om hervormingen. Die hebben we al twee jaar. Die hebben we vandaag. Die hebben we morgen. Die hebben we ook in november, bij de begroting, bij de begroting. Wij zijn daar consistent in. En natuurlijk snap ik dat hervormingen tijd kosten. Maar je moet een keer beginnen. Dus al wat ons betreft, wordt dat zo snel mogelijk gedaan. En we zijn blij met de toezegging van het college en eigenlijk is dat daarmee ook voor ons voldoende en wil ik ook de motie voor intrekken. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Wie verder nog een tweede termijn? Zo niet, dan stemmen we over de motie die nog wel op tafel ligt: 'Bijsturen wanneer het moet'. Uw stemmen graag. Met zes stemmen voor en 32 tegen, is die motie verworpen. Dat brengt ons bij het, ja voorlaatste debat, zo moet ik uiteraard zeggen, de startnotitie OV-visie. Wie kan ik daar allereerst het woord over geven? Mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort gezien spreektijd. Als CDA maken we ons met name zorgen over het fijnmazige netwerk van kleine busjes in de wijken. Om dit aan vrijwilligers over te laten, eventueel in de toekomst. Dat is voor ons veel te eng en ik zou het college willen vragen of ze kan toezeggen dat ze nastreeft om de inzet van vervoer van op vrijwillige basis alleen wordt ingezet ter aanvulling van het huidige aanbod in de wijken en niet ter vervanging van betaald vervoer in de wijken. Als dat toe kan zeggen, dan ben ik daar heel blij mee.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, ik kijk verder rond. Mevrouw Markovic.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb niet zo heel veel tijd, maar ik heb wel heel veel tekst, dus ik ga mijn best doen. In de visie wordt ingegaan hoe de gemeente een actieve en faciliterende rol kan pakken in het fijnmazige vervoer. En dat is waar het de SP om gaat. Het fijnmazige busvervoer moet blijven bestaan. Zonder ingrijpen komt er niets terecht van goede voornemens. Wij willen dat het OV juist beter betaalbaar wordt. In onze werkelijkheid is OV gratis en zijn al onze wijken goed bereikbaar en de routes van en naar de bushaltes goed toegankelijk. Ik wil daarvoor in ieder geval een tweetal moties indienen. Eén gaat over. Dan moet ik me even. Excuus. Ja, ik heb hem wel hoor. Ik heb twee moties. Toegankelijke bushaltes horen in de OV-visie thuis. Want in de visie wordt kort ingegaan op een inclusief vervoerssysteem. Echter bestaat het inclusieve vervoerssysteem niet alleen uit

voertuigen, maar gaat het ook over toegankelijkheid en dat iedereen van zijn voordeur tot de bushalte zonder problemen kan komen. Dit geldt voor iedereen, maar in het bijzonder voor mensen die een beperking hebben. Daarnaast wil ik ook de motie indienen 'Het vergezicht van de schaa sprong, OV voor de gemeenschap', omdat het in eigen handen nemen van het openbaar vervoer, één van de mogelijkheden is om achteruitgang te voorkomen. We dienen deze samen met het CDA in en we verzoeken vriendelijk het college om alternatieve scenario's mee te nemen in de lange termijnvisie op het OV. Want nu is het momentum om deze scenario's te ontwikkelen waarbij het uitgangspunt is dat het huidige dienstverleningsniveau in de wijken gehandhaafd blijft met betaald vervoer en niet met vrijwilligers vervoer. Tot zover.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Mevrouw Brand, een interruptie of? Ja. Mevrouw Brand.

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Dank u wel, voorzitter. Ja, volgens mij maken we in deze raad ook wat afspraken als het gaat over startnotities. En ik vind het fijn dat we dat met elkaar besproken hebben en we eigenlijk de mores dat we dan ook geen moties indienen. En daarom zal de PvdA tegen alle ingediende moties stemmen. Ook wij willen graag het gesprek aangaan. Dat hebben we gedaan in de ronde. Daar hebben we ook allemaal punten meegegeven aan het college en dat vind ik ook de weg die we moeten gaan. We zien wat het college met die punten doet en dan zien we een raadsvoorstel. Dus ik wil de collega's ook vragen om die moties gewoon niet in te dienen, maar aan te houden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Markovic, een interruptie.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Ja, nou, ik zou daar in ieder geval graag op willen reageren, want volgens mij.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, maar u kunt een vraag stellen aan mevrouw Brand.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Ja.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Tweede termijn is een reactie, dus denk goed na.

Naam spreker 2: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Mevrouw Brand, bent u het niet met mij eens dat er wel degelijk moties ingediend kunnen worden als een partij geen toezegging van het college krijgt?

Naam spreker 11: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, kijk, u interpreteert dat zoals ze spelen, moet u zelf weten. Maar volgens mij hebben we hier ook afspraken over gemaakt met elkaar en doen we dat niet. Komt er zo een raadsvoorstel, dan kunt u dat doen. En ja, sorry, ik had het niet willen zeggen, maar u heeft het over dat gemeentelijke vervoersbedrijf. Dat is prima, maar daar heeft u ook een ander instrument voor gehad. Daar had u ook een initiatiefvoorstel al veel eerder voor kunnen indienen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Wie kan ik voorts het woord geven? Mevrouw den Ouden.

Naam spreker 34: Mevrouw den Ouden (Raadslid D66)

Ja, ik kan het heel kort houden, maar ik vind het fijn dat ik dit een keer kan zeggen. En ik sluit me volledig aan bij de woorden van mevrouw Brand.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, de heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)

Ja, voorzitter. Vooruitlopend op het college die misschien hartstikke enthousiast gaat reageren op de moties, dat weten we natuurlijk niet, wil ik wel zeggen dat de motie over het gemeentelijk vervoersbedrijf wat door de SP ook was aangekondigd tijdens de gespreksronde. Als GroenLinks zijn wij altijd ontzettend voorstander om zoveel mogelijk markt overal uit te halen en zijn we ook best wel voor een vervoerbedrijf in handen van de overheid. Maar de vraag is of we dat als gemeente alleen moeten doen en of dat nu ook een oplossing is. Dus daar zullen we tegen stemmen. Volgens mij zijn de andere twee moties, daar kunnen we ons in de lijn heel erg vinden. Maar volgens mij zijn die ook beide vorige week tijdens de kamerronde al aangekondigd en heeft het college ook gezegd die mee te nemen. Dus daar zullen we ook tegen stemmen, want volgens mij komen die sowieso aan bod. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, maar het is er maar één. Die ander zijn er maar twee in gediend uiteindelijk. Dus, maar we begrijpen uw gedachten. Nou, de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 1: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan het ook heel kort houden, maar dat ga ik niet doen.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Hij is blij dat hij een keer mag praten.

Naam spreker 1: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Hij is blij dat hij een keer mag praten. Inderdaad. Voorzitter, het is een startnotitie en in de startnotitie hebben we precies wat mevrouw Brand, hebben we met elkaar afgesproken dat we geen moties indienen. En ja, je mag uiteraard moties indienen. En mevrouw Markovic zegt, op de OV-visie. Dan laat het nou mooi zijn. Dit is een eerste fase. Het college gaat met drie fasen aan de gang en na die drie fases, komt er een eindproduct: de OV-visie. En die leggen we ter besluitvorming voor aan de Raad. Op dat moment kunt u daar alles en heel veel van vinden. Laat ik ook maar verklappen. Wij vinden in principe de lijn van de moties kunnen we. Als we er over discussiëren, kunnen we dat misschien ook wel vinden, maar dat doen we niet bij een startnotitie. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik dank u. De heer Kraut.

Naam spreker 14: De heer Kraut (Raadslid VVD)

Ja, voorzitter. Als andere moties indienen, heb ik de ruimte om gewoon mijn visie te geven op dit stuk. En ik heb ook nog wat tijd, dus laten we dat doen. En laat ik u ook eens weer meenemen naar mijn gezin, want mijn vrouw en ik hebben ieder jaar dezelfde discussie. Ook dit jaar weer als de zomervakantie dichterbij komt. Zij ziet zichzelf al helemaal buiten zitten op een campingstoeltje, lekker buiten koken op een gaspitje, 's avonds met de wc rol nog een keer naar de wc toe. Ja, kamperen dus. En ik denk niet dat ik u verras als ik daarentegen liever naar een agriturismo ga, lekker een oude boerderij tussen de cipressen met een airco, een eigen zwembad, eigen toiletvoorzieningen, heerlijk uitgebreid koken en een eigen keuken met verse streekproducten die ik op een markt heb gehaald. Geen haringen in de grond hoeven slaan, geen ongedierte in je tent, geen zand in je slaapzak. En nu zou ik natuurlijk in deze jaarlijks terugkerende discussie, alle kampeerspullen in brand kunnen steken. Dat kan. Dan is kamperen niet langer een optie en gaan we naar Italië en dan zou het probleem zijn opgelost, toch? Ja, maar dat is natuurlijk een beetje op. Ja, ik hoor dat andere mensen mijn vrouw ook kennen. Dat is natuurlijk een absurde oplossing, want zo los je geen verschillen en geen conflicten op. Het is regie. Dat vaart averechts. En laten we eerlijk zijn, inderdaad ook gewoon heel slecht voor je relatie.

Het is veel beter mijn alternatief, de Aqua Turismo, aantrekkelijker te maken, tegemoet te komen aan de wensen van mijn vrouw. Dus er één uit te zoeken in de natuur, maar op het terrein met meer huizen zodat de kinderen kunnen spelen met speelmaatjes, dichtbij een stadje voor de boodschappen, dat vindt ze altijd fijn. En door te beloven dat bijvoorbeeld ik op de vakantie kook, vind ik nog leuk ook nog. En waarom vertel ik u dit onderdeel van mijn gezinsleven? Omdat ik eigenlijk in deze OV-visie van het college, althans de startnota, eenzelfde logica zie. Het doel is duidelijk. Meer mensen in de bus. Helemaal prima. Iets wat de VVD volledig kan steunen. Maar doe dat door het OV aantrekkelijker te maken. Niet door de automobilist te pesten. Want ook daar in deze startnota staat het er weer veel van. U zult het allemaal gelezen hebben. Minder rijbanen, minder parkeervakken, hogere parkeertarieven. Allemaal onder het mom voor een beter OV.

Het college lijkt in dit stuk drukker te zijn met het pesten van de auto dan het bevorderen van het OV. Alsof we het OV aantrekkelijker kunnen maken door autorijden onaantrekkelijker te maken. In de ogen van de VVD, een compleet naïeve gedachte. Mensen die de voorkeur geven aan de vrijheid van een auto, die krijg je niet in de bus door files te veroorzaken. Die krijg je eventueel in de bus door een volwaardig alternatief te zijn, bijvoorbeeld door P&S goed te ontsluiten, voordat je de stad onbereikbaar maakt. En dan zullen er dus mensen zijn, nog steeds, die de vrijheid van de auto de voorkeur geven. Voorzitter, dit is beleid met de stok en niet met de wortel. En het is net zo absurd als mijn brandende kampeerspullen. En dat vind ik niet alleen, maar ook een GroenLinks-PvdA kamerlid, toevallig vanmiddag op Radio één, die aangaf dat alleen nog maar horken geloven in het gebruik van de stok boven de wortel om de juiste beweging in gang te krijgen.

En er komt nog iets bij. De gemeente Nijmegen gaat niet alleen over het openbaar vervoer. We mogen alleen maar advies geven als we heel eerlijk zijn. De buslijnen, de frequentie, het aanbod, dat ligt allemaal bij de provincie Gelderland. En laten we ook eerlijk zijn. Wat we daar ook van vinden, van uit de provincie komen er geen signalen dat we hier de komende periode een intensieve intensivering van kunnen verwachten. Dus terwijl het college wedt op een paard dat niet meedoet aan de wedstrijd, heeft het college ook rijbanen op. Dus terwijl wij in de stad dagelijks in de file staan, zetten we onze infrastructuur op dieet voor een OV netwerk dat op papier misschien mooi klinkt, maar in de praktijk grotendeels fictie blijft. Dit, voorzitter, terwijl we in de basis ons kunnen vinden in deze startnota. Uitbreiding van een hoogwaardig openbaar vervoer, ruimte voor innovatie en alternatieve mobiliteits vormen, nadruk op kostenefficiëntie en samenwerking, zijn allemaal stuk voor stuk onderdelen die in ons verkiezingsprogramma zouden kunnen staan. Sterker nog, u heeft het natuurlijk allemaal gelezen, ook staan. Maar waarom dan, voorzitter? Waarom dan toch weer het stuk erin met het auto pesten? Waarom kon u het niet gewoon laten bij een visie op het OV, maar moest het auto pesten er toch weer in gefietst worden? Laat mensen

gewoon kiezen voor hun eigen vervoersmiddel. En prima als het college daarbij een eigen voorkeur heeft. Haal alles uit de kast om het OV, om de fiets aantrekkelijker te maken, maar dat hoeft niet door de auto onaantrekkelijk te maken, door de auto te pesten. Stop met het minderwaardig behandelen van de automobilisten. En net zoals ik mijn vrouw niet overhaal voor Italië door de kampeerspullen te verbranden, zo bouw je geen goed OV-beleid op de rug van gefrustreerde automobilisten. Voorzitter, de VVD zegt volmondig ja tegen een beter openbaar vervoer. Maar en wederom nee tegen een OV-visie als dekmantel voor auto pesten.

En de discussies net al kort genoemd. Voor ons ligt een startnota. Wat ik zei, met onderdelen zijn we het eens, met vrij veel onderdelen ook niet. Dat zullen we graag willen aanpassen, maar ik ga ervan uit dat de wethouder goed luistert naar wat we nu zeggen en dat we dat dadelijk in de stukken die aan de Raad worden voorgelegd ter stemming, keurig onze visie wordt overgenomen. Kunnen we daarvoor stemmen en kunnen we zorgen voor een hoogwaardig en mooi OV in Nijmegen. Kan het college dit toezeggen? Laten we die vraag dan ook stellen. En omdat het een startnota is, heeft onze fractie besloten alle ingediende moties niet te steunen, reeds om die reden. Ik dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, dank u wel. Wie kan ik voorts het woord nog geven? Niet? Dan geef ik het woord aan wethouder Daemen namens het college.

Naam spreker 36: Mevrouw Daemen (Wethouder)

Dank. Dank voor de inbreng en het was heel duidelijk dat wat er tijdens de gespreksronde al gedeeld was en daar ook aan het staartje met de aankondiging van de motie al werd gezegd, dit is niet hoe we dat met elkaar doen. Dus als college zal ik even netjes reageren op de inhoud. Maar klopt het dat inhoud allemaal al was meegegeven en de reactie ook dus nu niet afwijkt van wat ik al gezegd heb in een gespreksronde. Dat betekent namelijk dat het thema rondom de toegankelijkheid van de bushaltes van de SP, heb ik toen ook al aangegeven. Het is één van de extra toegevoegde door de input van de klankbordgroep, toegevoegd ontwikkeld principe, de reis van deur tot deur. En daar gaat het juist dus over toegankelijkheid en bereikbaarheid. En daar willen we onder sociaal nabij en inclusief is dat gewoon een onderwerp, dus dat heb ik ook de vorige keer al gezegd. Daar kijken we naar. Maar het heeft wel meer. Ja, heeft gewoon veel meer gevolgen. Dus zo absoluut als u hem hier stelt, ga ik hem ontraden. Maar het onderwerp wordt gewoon meegenomen en dat geldt ook voor de uitgebreidere. Die heet 'Het vergezicht'. En ja, daarvan heb ik de vorige keer al uitgelegd waarom we niet een eigen busvervoer bedrijf zullen gaan doen. De wet staat dat op dit moment ook helemaal niet. Er zijn maar vier steden in ons land die dat mogen en voor de rest hebben we ons te houden aan de Europese aanbestedingswetten. Ook als we wel zo een bedrijf zouden doen, moet je gewoon meedoen binnen het systeem wat er is. Dus je kan hem ook niet winnen. Dus daar gaan we niet in mee. En ook beslispunt twee gaan we niet apart onderzoeken. Wij zijn met deze visie bezig met die hink stap schaa sprong. Dus zowel intensiveren op HOV als op het publieke of fijnmazige publiek mobiliteitssysteem in de wijken. En ter geruststelling van mevrouw Mijling. Er staat heel duidelijk op pagina drie: Het huidige OV aanbod in de wijken blijft minimaal gehandhaafd, maar is daarbovenop een extra fijnmazig aanbod nodig. Dus het uitgangspunt is altijd groei, ook in de wijken en niet de vervanging van het één voor het ander. Dus dat is wat we met elkaar hebben.

Nou, wat we straks in de OV-visie zullen opschrijven. Wat ik hoop dat u dan tegen die tijd goed bespreekt. En als laatste. We hebben vandaag nieuws gehad dat er twee inschrijvingen zijn op de OV concessie van Gelderland voor onze regio, Syntus en Transdev. Per één juli weten we wie dat gaat worden en dat betekent dat dus de wat de heer Kraut zei van, we hebben absoluut geen signalen van intensivering vanuit de provincie. Nou, zij schatten wel in dat met het zometeen concessieverlening, we echt meer OV zullen gaan krijgen dan de afgelopen jaren. Dus

dat ben ik niet met u eens. En ik ga geen toezegging doen over wat u net allemaal suggereerde, want we hebben een mooie OV notitie waarin de echte dilemma's die komen kijken bij kiezen voor deze schaalsprong geschetst zijn. En daar hoort bij ruimte maken op straat. Dat is volgens mij alles wat ik moet moest beantwoorden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Waarvoor dank. Ik kijk even rond. Behoeft tweede termijn? Mevrouw Mijling.

Naam spreker 6: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)

Wethouder gehoord hebbend en het. Nou ja, het is door vele collega's aangehaald. Wij zullen ons dan voor deze keer ook daaraan houden weer. Ik dien geen motie in. Ik heb gehoord wat ze gezegd heeft en ik bewaar hem gewoon. En op het moment dat inderdaad de plannen komen en we zijn het er niet mee eens, dan wordt het een amendement.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, anderen nog tweede termijn? Anders gaan we ook over naar de stemming. Dat gaan we doen. Allereerst de motie 'Toegankelijke bushaltes horen OV-visie thuis'. Uw stemmen graag. Maar drie stemmen voor en 35 tegen, is de motie verworpen. En dan de motie 'Het vergezicht voor de schaalsprong, OV voor de gemeenschap'. Uw stemmen graag. Met vijf stemmen voor en 33 tegen, is die motie eveneens verworpen. Dank u wel. Dat brengt ons bij het, onder 7.1 al eerder aangekondigd, maar nu is het laatste debat, zie ik hier staan, de het raadsvoorstel Meerjarenperspectief Grondexploitatie 2025. Maar voordat we overgaan naar het debat, stel ik voor dat u een besluit neemt over het voorstel om tot een besloten vergadering over te gaan. Dit in verband met het feit dat er mogelijk een motie wordt ingediend die geheime informatie bevat. Gaat u akkoord met het houden van een besloten vergadering? Dat is zo. Nou, dan verzoek ik een ieder, uitgezonderd de raadsleden, de griffier en de medewerkers van de griffie, de zaal te verlaten en het geluid en de beelden uit te zetten. En daarmee schors ik ook voor een moment de openbare vergadering. De vergadering is geschorst.

Vergadering Afgesloten